

**PREZES
URZĘDU OCHRONY
KONKURENCJI I KONSUMENTÓW
DELEGATURA W KATOWICACH**

Katowice, 14.12.2012r.

RKT-410-01/12/MK

Decyzja nr RKT-41/2012

Stosownie do art. 33 ust. 6 ustawy z dnia 16 lutego 2007r. o ochronie konkurencji i konsumentów (Dz.U. Nr 50, poz. 331 ze zmian.), działając w imieniu Prezesa Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów po przeprowadzeniu postępowania antymonopolowego wszczętego z urzędu przeciwko:

1. Sebastianowi H. prowadzącemu działalność gospodarczą jako „AUTOMOBILE” w B.,
2. Ryszardowi R. prowadzącemu działalność gospodarczą jako Zakład Handlowo-Usługowy „RAZ-DWA” w G.,
3. Romanowi B. i Grzegorzowi B. prowadzącym działalność gospodarczą jako spółka cywilna „BLACH-CAR” w B.,
4. Marzenie K. prowadzącej działalność gospodarczą jako P.U.H. AUTO-JET w B.,
5. Mariuszowi Ś. prowadzącemu działalność gospodarczą jako „AUTO-LOPEZ” w B.,
6. Januszowi O. prowadzącemu działalność gospodarczą jako Firma Handlowo –Usługowa „AUTOLUX” w B.,
7. Wojciechowi R. prowadzącemu działalność gospodarczą jako F.H.U. RAZ-DWA w G.,
8. Bogusławowi B. prowadzącemu działalność gospodarczą jako Pomoc Drogowa „B.” w C.,
9. Andrzejowi B. prowadzącemu działalność gospodarczą jako BLACH-CAR II w B.,
10. Markowi K. prowadzącemu działalność gospodarczą jako PUH „INTER-JET” w B.,
11. Franciszkowi O. prowadzącemu działalność gospodarczą jako „Całodobowa Pomoc Drogowa – Franciszek O.” w B.,

I. Na podstawie art. 10 ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów, **uznaje się** za praktykę ograniczającą konkurencję zawarcie przez:

1. Sebastiana H. prowadzącego działalność gospodarczą jako „AUTOMOBILE” w B.,
2. Ryszarda R. prowadzącego działalność gospodarczą jako Zakład Handlowo-Usługowy „RAZ-DWA” w G.,
3. Romana B. i Grzegorza B. prowadzących działalność gospodarczą jako spółka cywilna „BLACH-CAR” w B.,
4. Marzenę K. prowadzącą działalność gospodarczą jako P.U.H. AUTO-JET w B.,
5. Mariusza Ś. prowadzącego działalność gospodarczą jako „AUTO-LOPEZ” w B.,
6. Janusza O. prowadzącego działalność gospodarczą jako Firma Handlowo –Usługowa „AUTOLUX” w B.,
7. Wojciecha R. prowadzącego działalność gospodarczą jako F.H.U. RAZ-DWA w G.,
8. Bogusława B. prowadzącego działalność gospodarczą jako Pomoc Drogowa „B.” w C.,
9. Andrzeja B. prowadzącego działalność gospodarczą jako BLACH-CAR II w B.,
10. Marka K. prowadzącego działalność gospodarczą jako PUH „INTER-JET” w B.,
11. Franciszka O. prowadzącego działalność gospodarczą jako „Całodobowa Pomoc Drogowa – Franciszek O.” w B.,

niedozwolonego porozumienia ograniczającego konkurencję na rynku świadczenia usług pomocy drogowej w Bielsku-Białej i okolicach, polegającego na ustalaniu przez powyżej wskazanych przedsiębiorców cen za świadczone usługi pomocy drogowej, co stanowi niedozwolone porozumienie ograniczające konkurencję, o jakim mowa w art. 6 ust. 1 pkt 1 ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów, polegające na ustalaniu cen sprzedaży towarów i **nakazuje się zaniechanie jego stosowania.**

II. Na podstawie art. 106 ust. 1 pkt 1 ustawy z dnia 16 lutego 2007r. o ochronie konkurencji i konsumentów **nakłada się**, z tytułu naruszenia zakazu, o którym mowa w art. 6 ust. 1 pkt 1 ww. ustawy, w zakresie opisanym w punkcie I sentencji niniejszej decyzji, kary pieniężne na poniżej wskazanych przedsiębiorców:

1. Sebastiana H. prowadzącego działalność gospodarczą jako „AUTOMOBILE” w B. w wysokości 4.362 PLN (słownie: czterech tysięcy trzystu sześćdziesięciu dwóch złotych),
2. Ryszarda R. prowadzącego działalność gospodarczą jako Zakład Handlowo-Usługowy „RAZ-DWA” w G. w wysokości 4.272 PLN (słownie: czterech tysięcy dwustu siedemdziesięciu dwóch złotych),
3. Romana B. prowadzącego wraz z Grzegorzem B. działalność gospodarczą jako spółka cywilna „BLACH-CAR” w B., w wysokości 2.209 PLN (słownie: dwóch tysięcy dwustu dziewięciu złotych) za które to zobowiązanie odpowiada solidarnie Grzegorz B.,
4. Marzenę K. prowadzącą działalność gospodarczą jako P.U.H. AUTO-JET w B., w wysokości 6.336 PLN (słownie: sześciu tysięcy trzystu trzydziestu sześciu złotych),
5. Mariusza Ś. prowadzącego działalność gospodarczą jako „AUTO-LOPEZ” w B. w wysokości 3.022 PLN (słownie: trzech tysięcy dwudziestu dwóch złotych),
6. Janusza O. prowadzącego działalność gospodarczą jako Firma Handlowo –Usługowa „AUTOLUX” w B. w wysokości 12.373 PLN (słownie: dwunastu tysięcy trzystu siedemdziesięciu trzech złotych),
7. Bogusława B. prowadzącego działalność gospodarczą jako Pomoc Drogowa „B.” w C. w wysokości 3.667 PLN (słownie: trzech tysięcy sześćset sześćdziesięciu siedmiu złotych),
8. Andrzeja B. prowadzącego działalność gospodarczą jako BLACH-CAR II w B. w wysokości 10.346 PLN (słownie: dziesięciu tysięcy trzystu czterdziestu sześciu złotych),
9. Marka K. prowadzącego działalność gospodarczą jako PUH „INTER-JET” w B. w wysokości 4.780 PLN (słownie: czterech tysięcy siedmiuset osiemdziesięciu złotych).

III. Na podstawie art. 77 w związku z art. 80 ustawy z dnia 16 lutego 2007 r. o ochronie konkurencji i konsumentów oraz na podstawie art. 264 § 1 ustawy Kodeks postępowania administracyjnego (tekst jedn. Dz.U. z 2000r. Nr 98, poz. 1071 ze zmian.) w związku z art. 83 ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów, **postanawia się obciążyć** poniżej wskazanych przedsiębiorców kosztami opisanego w punkcie I niniejszej decyzji, postępowania w wysokości:

1. Sebastiana H. prowadzącego działalność gospodarczą jako „AUTOMOBILE” w B. w wysokości 26 PLN (słownie: dwudziestu sześciu złotych),
2. Ryszarda R. prowadzącego działalność gospodarczą jako Zakład Handlowo-Usługowy „RAZ-DWA” w G. w wysokości 26 PLN (słownie: dwudziestu sześciu złotych),
3. Romana B. prowadzącego wraz z Grzegorzem B. działalność gospodarczą jako spółka cywilna „BLACH-CAR” w B., w wysokości 26 PLN (słownie: dwudziestu sześciu złotych), za które to zobowiązanie odpowiada solidarnie Grzegorz B.,
4. Grzegorza B. prowadzącego wraz z Romanem B. działalność gospodarczą jako spółka cywilna „BLACH-CAR” w B. w wysokości 26 PLN (słownie: dwudziestu sześciu złotych), za które to zobowiązanie odpowiada solidarnie Roman B.,
5. Marzenę K. prowadzącą działalność gospodarczą jako P.U.H. AUTO-JET w B., w wysokości 26 PLN (słownie: dwudziestu sześciu złotych),

6. Mariusza Ś. prowadzącego działalność gospodarczą jako „AUTO-LOPEZ” w B. w wysokości 26 PLN (słownie: dwudziestu sześciu złotych),
  7. Janusza O. prowadzącego działalność gospodarczą jako Firma Handlowo –Usługowa „AUTOLUX” w B. w wysokości 26 PLN (słownie: dwudziestu sześciu złotych),
  8. Wojciecha R. prowadzącego działalność gospodarczą jako F.H.U. RAZ-DWA w G., w wysokości 26 PLN (słownie: dwudziestu sześciu złotych),
  9. Bogusława B. prowadzącego działalność gospodarczą jako Pomoc Drogowa „B.” w C. w wysokości 26 PLN (słownie: dwudziestu sześciu złotych),
  10. Andrzeja B. prowadzącego działalność gospodarczą jako BLACH-CAR II w B. w wysokości 26 PLN (słownie: dwudziestu sześciu złotych),
  11. Marka K. prowadzącego działalność gospodarczą jako PUH „INTER-JET” w B. w wysokości 26 PLN (słownie: dwudziestu sześciu złotych),
  12. Franciszka O. prowadzącego działalność gospodarczą jako „Całodobowa Pomoc Drogowa – Franciszek O.” w B. w wysokości 26 PLN (słownie: dwudziestu sześciu złotych),
- oraz **zobowiązuje się** tych przedsiębiorców do ich zwrotu na rzecz Prezesa Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów w terminie 14 dni od daty uprawomocnienia się decyzji.

Uzasadnienie

W związku z otrzymanym zawiadomieniem jednego z towarzystw ubezpieczeniowych, w imieniu Prezesa Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów (zwanego dalej: Prezesem Urzędu) zostało przeprowadzone postępowanie wyjaśniające o sygn. RKT-400-03/12/MK w sprawie zawarcia przez niektórych przedsiębiorców świadczących usługi pomocy drogowej w Bielsku-Białej i okolicach niedozwolonego porozumienia ograniczającego konkurencję, polegającego na ustalaniu cen za świadczone przez nich usługi w tym zakresie.

Przeprowadzone postępowanie wyjaśniające wykazało, iż przedsiębiorcy wskazani w sentencji niniejszej decyzji opracowali i podpisali „Cennik pomocy drogowych Bielsko-Biała i okolice 2011/2012” (zwany dalej Cennikiem). Ponieważ w ocenie Prezesa Urzędu opracowanie takiego Cennika mogło świadczyć o zawarciu przez tych przedsiębiorców niedozwolonego porozumienia ograniczającego konkurencję, postanowieniem nr 1 z dnia 06.06.2012r. w imieniu Prezesa Urzędu zostało wszczęte przeciwko przedsiębiorcom wskazanym w sentencji niniejszej decyzji postępowanie antymonopolowe w sprawie zawarcia niedozwolonego porozumienia ograniczającego konkurencję na rynku świadczenia usług pomocy drogowej w Bielsku-Białej i okolicach, polegającego na ustalaniu przez tych przedsiębiorców cen za świadczone usługi pomocy drogowej, co może stanowić niedozwolone porozumienie ograniczające konkurencję, o jakim mowa w art. 6 ust. 1 pkt 1 ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów, polegające na ustalaniu cen sprzedaży towarów.

Postanowieniem nr 2 z dnia 06.06.2012r. Prezes Urzędu zaliczył w poczet materiału dowodowego niniejszego postępowania informacje i dokumenty zebrane w postępowaniu wyjaśniającym w tej sprawie w zakresie wskazanym w ww. postanowieniu.

Z kolei postanowieniem nr 3 z dnia 06.06.2012r. oraz postanowieniem nr 4 z dnia 13.11.2012r. ograniczono prawo wglądu do materiału dowodowego zgromadzonego w tym postępowaniu, w zakresie wskazanym w sentencji tych postanowień.

Z kolei pismem z dnia 13.11.2012r. strony postępowania zostały poinformowane o zakończeniu zbierania materiału dowodowego.

W toku niniejszego postępowania przedsiębiorcy, którym zarzucane jest zawarcie przedmiotowego porozumienia zajęli następujące stanowisko w tej sprawie.

Pan S.H. w toku postępowania stwierdził (karta nr 21), iż Cennik nie został sporządzony w toku spotkania przedsiębiorców, którzy pod nim się podpisali. Ponieważ przedsiębiorcy, którzy podpisali się pod Cennikiem znają się nawzajem, w trakcie okazjonalnych spotkań wymieniali uwagi w zakresie konieczności podwyższenia cen za świadczone przez nich usługi. Z uwagi na to, iż jego

zdaniem żaden z tych przedsiębiorców nie potrafił sporządzić takiego dokumentu, on sam zebrał propozycje cenowe poszczególnych przedsiębiorców i opracował jeden Cennik, pod którym podpisał się każdy z przedsiębiorców po zapoznaniu się z jego treścią. W dalszej kolejności Cennik został przedłożony do akceptacji towarzystwom ubezpieczeniowym.

Również p. F.O. (karta nr 350), stwierdził, iż w sprawie Cennika nie odbyło się żadne spotkanie. Zdaniem tego przedsiębiorcy podpisał on jedynie pustą kartkę, którą przedłożył mu do podpisu p. S.H. Na kartce były jedynie podpisy i pieczętki innych firm transportowych zainteresowanych ewentualnym spotkaniem w tej sprawie. On z kolei złożył swój podpis i pieczęć tylko i wyłącznie w celu potwierdzenia otrzymania propozycji ustalenia stawek maksymalnych za usługi przedsiębiorców świadczących usługi pomocy drogowej.

Z kolei p. R.B. stwierdził (karta nr 45), iż nie są mu znane okoliczności opracowania Cennika. Nie brał on udziału w jego opracowywaniu i nie przysyłał go do towarzystw ubezpieczeniowych w celu jego akceptacji. Jednakże w dalszej części pisma przedsiębiorca stwierdził, iż podpisał dokument zwany Cennikiem, gdyż uważał, iż ze względu na drastyczny wzrost cen paliwa, wzrost opłat jest uzasadniony. Ponadto jego zdaniem towarzystwa ubezpieczeniowe kilka lat temu wprowadziły zwyczaj akceptowania kosztorysu naprawy w ten sposób, iż na naprawiającym spoczywa obowiązek wysłania do akceptacji kosztorysu naprawy do likwidatora szkody, który go weryfikuje i odsyła najczęściej ze swoimi uwagami. Ponadto zdaniem tego przedsiębiorcy, p. S.H. chciał uzgodnić, a nie narzucić wysokość stawek: „*W drodze negocjacji chcieliśmy uzgodnić, a nie narzucić zmianę stawek cenowych*” (karta nr 47). Dalej przedsiębiorca stwierdził, iż „*Podpisanie się pod ww. cennikiem było udzieleniem aprobaty starającym się o podwyższenie stawek w związku ze wzrostem cen paliwa. Dla mnie ewentualna zmiana stawek ma niewielkie znaczenie*” (karta nr 48). Przedsiębiorca stwierdził, iż nigdy nie traktował Cennika jako obowiązującego i nie stosował go (karta nr 48).

Z kolei inny przedsiębiorca tj. p. A.B. stwierdził (karta nr 63), iż pod Cennikiem tym w jego imieniu (na podstawie stałego pełnomocnictwa) podpisał się jego brat p. R.B. Przyczyną opracowania tego dokumentu było ustalenie propozycji wysokości średnich cen, na podstawie których firma ubezpieczeniowa miała w zależności od posiadanego parku maszynowego określić kwoty, wg. których będą rozliczać koszty holowania. Podwyższenie cen było uzasadnione rosnącymi cenami paliw oraz innych kosztów utrzymania. Zdaniem przedsiębiorcy towarzystwa ubezpieczeniowe narzucają firmom świadczącym usługi pomocy drogowej, ceny za holowanie oraz naprawy (karta nr 64). Złożenie podpisu pod Cennikiem uważa jedynie za aprobatę oczekiwania zwiększenia średnich stawek refundowanych przez ubezpieczycieli, a nie jako Cennik go obowiązujący oraz jako „*propozycję zwiększenia gratyfikacji przez ubezpieczyciela za wykonane usługi holowania dla każdej z firm*” (karta nr 64).

Natomiast p. M.Ś. stwierdził (karta nr 74), iż nie jest stroną żadnego porozumienia. Swój podpis złożył na czystej kartce bez żadnego cennika, którą przedłożył mu do podpisu p. S.H. i którą ze sobą zabrał (karta nr 74). Przedsiębiorca stwierdził, iż nie stosuje w kontaktach z towarzystwami ubezpieczeniowymi żadnych ustalonych stawek. Jego zdaniem konkurenci doszli do wniosku, że trzeba ustalić jedną taryfę dla nich wszystkich (karta nr 74). Jego to nie dotyczy, gdyż nie wysyłał nigdzie żadnych cenników. Stosuje jedynie cenniki opracowane przez siebie, a towarzystwa ubezpieczeniowe nie pokrywają całości kosztów jego usług. Z kolei w piśmie będącym ustosunkowaniem się do wszczęcia niniejszego postępowania (karta nr 172) p. M.Ś. podtrzymał swoje dotychczasowe stanowisko w tej sprawie i wniósł o wydanie w stosunku do jego osoby decyzji na podstawie art. 12 ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów.

Również p. W.R. (karta nr 81) stwierdził, iż nie uczestniczył w opracowaniu Cennika. Jednakże jego zdaniem przyczyną opracowania Cennika był wzrost cen paliw oraz opłat drogowych. Natomiast jego zainteresowanie ww. Cennikiem wynikało z zamiaru rozszerzenia działalności o pomoc drogową, która do tej pory nie jest jego domeną.

Z kolei p. R.R. (k. 89) stwierdził, iż od lat nie stosuje własnych cenników, tylko ceny narzucone przez towarzystwa ubezpieczeniowe oraz starostwo powiatowe, które są znacznie niższe

od ponoszonych kosztów. Dlatego też zgodził się z propozycją p. S.H. podwyższenia cen. Jednakże w stosunku do klientów indywidualnych stosuje własne ceny umowne.

Natomiast p. Marek K. w toku postępowania stwierdził (karta nr 104), iż jego zdaniem Cennik, nie stanowi żadnego porozumienia zawartego pomiędzy kimkolwiek, a tym bardziej nie jest zgodne z prawdą, iż jego celem lub skutkiem miało być wyeliminowanie, ograniczenie lub naruszenie konkurencji na rynku. Cennik wskazuje jedynie uśrednione stawki pomocy drogowej na rynku lokalnym i może być traktowany wyłącznie informacyjnie dla osób i firm zainteresowanych. Nikt nie jest związany tymi cenami na rynku i inne firmy konkurencyjne stosują zarówno wyższe, jak i niższe ceny. Nie odbyło się żadne spotkanie w celu ustalenia Cennika. Opracowany Cennik miał zostać przesłany do firm ubezpieczeniowych, które zwracały się do niego wielokrotnie z zapytaniem w sprawie wysokości cen. Tak więc przyczyną opracowania Cennika było ustalenie uśrednionych stawek usług w nim wskazanych, dla informacji m.in. firm ubezpieczeniowych. Ponadto w toku postępowania p. Marek K. stwierdził (karta nr 154), iż nigdy nie opieczętował, ani też nie złożył swojego podpisu pod ww. Cennikiem, lecz pieczęć jego firmy została naniesiona na inną kartkę papieru, na której nie znajdował się żaden cennik. Cennik, który opracował p. S.H. miał wskazywać jedynie na uśrednione ceny za usługi pomocy drogowej i mógł być traktowany jedynie informacyjnie dla osób zainteresowanych. Przyczyną opracowania Cennika miało być poinformowanie m.in. firm ubezpieczeniowych o średnich stawkach za usługi pomocy drogowej na tym terenie, w celu umożliwienia towarzystwom ubezpieczeniowym ustalenia kosztów likwidacji szkód. Ceny zawarte w Cenniku nie zostały ustalone w sposób wiążący kogokolwiek i nie zostało zawarte w tej kwestii jakiegokolwiek porozumienie, którego celem miałyby być wyeliminowanie, ograniczenie lub naruszenie konkurencji na rynku, lub też które taki skutek lub cel mogłoby wywołać. Decyzje w zakresie wysokości stosowanych cen przedsiębiorca ten podejmuje samodzielnie.

Z kolei p. Marzena K. w toku postępowania stwierdziła (karta nr 119), iż Cennik co prawda został opracowany, jednakże potraktowała go jedynie informacyjnie i w praktyce stosuje swój własny. Przyczyną opracowania Cennika miało być jedynie ustalenie uśrednionych cen za usługi oraz informacyjnie dla osób zainteresowanych. Ponadto w ustosunkowaniu się do wszczęcia niniejszego postępowania p. Marzena K. stwierdziła (karta nr 160), iż nie uczestniczyła w opracowaniu Cennika dlatego też nie posiada żadnych informacji dotyczących sposobu, czy też metodologii jego opracowania. Przedstawiciele firm, którzy zaproponowali jej podpisanie Cennika nie poinformowali o kręgu osób mających podpisać ten dokument. Z kolei w sprawie opracowania i podpisania Cennika nie doszło do żadnego spotkania pomiędzy przedsiębiorcami ani do innego kontaktu związanego z jego opracowaniem, czy też podpisaniem. W momencie podpisywania Cennika była przekonana, iż jest on tylko dokumentem o charakterze informacyjnym mającym obrazować uśrednione stawki za usługi pomocy drogowej. Nie posiadała informacji o tym, iż Cennik zostanie przesłany do towarzystw ubezpieczeniowych oraz, że może być stosowany przez innych przedsiębiorców. Ponadto nie zamierzała nigdy go stosować. Cel opracowania Cennika nie był jej zdaniem antykonkurencyjny dlatego też nie uczestniczyła w zarzucanym jej porozumieniu ograniczającym konkurencję, co jej zdaniem jest zgodne z wyrokiem Sądu Najwyższego z 13.05.2004r. (sygn. akt III SK 44/04).

Prezes Urzędu ustalił, co następuje:

Jak wynika ze zgromadzonego materiału dowodowego przedsiębiorcy będący stronami niniejszego postępowania antymonopolowego świadczą usługi pomocy drogowej w ramach prowadzonej przez siebie działalności gospodarczej. Świadczą o tym niniejsze kopie zaświadczeń z „Centralnej Ewidencji i Informacji o Działalności Gospodarczej”:

- Sebastian H. „AUTOMOBILE” w B. (karta nr 33),
- Ryszard R. Zakład Handlowo-Usługowy „RAZ-DWA” w G. (karta nr 102),
- Roman B. i Grzegorz B. „BLACH-CAR” s.c. w B. (karty nr 60 i nr 61),
- Marzena K. P.U.H. AUTO-JET w B. (karta nr 131),

- Mariusz Ś. „AUTO-LOPEZ” w B. (karta nr 79),
- Janusz O. Firma Handlowo –Usługowa „AUTOLUX” w B. (karta nr 132),
- Wojciech R. F.H.U. RAZ-DWA w G. (karta nr 83),
- Bogusław B. Pomoc Drogowa „B.” w C. (karta nr 133),
- Andrzej B. BLACH-CAR II w B. (karta nr 72),
- Marek K. PUH „INTER-JET” w B. (karta nr 106),
- Franciszek O. „Całodobowa Pomoc Drogowa – Franciszek O.” w B. (karta nr 37).

Jak ustalił Prezes Urzędu, p. S.H. opracował „Cennik pomocy drogowej Bielsko-Biała i okolice 2011/2012” – karty nr 13 i nr 14 (zwany też: Cennikiem), który następnie został zaakceptowany przez pozostałe strony niniejszego postępowania. Cennik ten zawiera ceny w zł/1 km, zł/1 rbg lub zł/dobę za poszczególne czynności wykonywane w ramach pomocy drogowej z podziałem na: samochody osobowe, motocykle, motorowery i quady; samochody dostawcze, ciężarowe, busy, autobusy do 3,4 t DMC; samochody dostawcze, ciężarowe, busy, autobusy od 3,4 t. do 6 t. DMC. Cennik ten dotyczy takich usług pomocy drogowej jak: dojazd do klienta i powrót do bazy, holowanie lub przewóz pojazdu, załadunek i rozładunek również z utrudnieniami (np. uszkodzone zawieszenie), wyciąganie samochodu z rowu, czynności inne (np. postój), porządkowanie (np. miejsca zdarzenia, pojazdu pomocy drogowej), transport osób i parkowanie. Pod Cennikiem została zawarta informacja, iż ceny są cenami netto, należy do nich doliczyć VAT. W dni wolne, soboty, niedziele i święta oraz w godzinach 22.00-6.00 dolicza się dodatek w wysokości 50%. Na następnej stronie Cennika (karta nr 14) zawarty jest również nagłówek „Cennik pomocy drogowej Bielsko-Biała i okolice 2011/2012”. Pod nagłówkiem tym zamieszczone są pieczętki oraz podpisy odręczne wszystkich przedsiębiorców będących stronami niniejszego postępowania.

Cennik pismem z dnia 06.12.2011r. został przesłany przez ww. przedsiębiorców do towarzystw ubezpieczeniowych (karta nr 12). Jak wynika z treści tego pisma strony niniejszego postępowania, jako właściciele firm z branży pomocy drogowej z regionu Podbeskidzia, poinformowały firmy ubezpieczeniowe, z którymi współpracują, iż od stycznia 2012r. zmieni się ich cennik dotyczący obsługi zdarzeń drogowych. Zmiany cen dokonali ze względu na to, iż od ponad 12 lat nie dokonywano ich zmiany. Jednakże wzrost cen paliw o 200%, wprowadzenie opłat Viatoll oraz innych kosztów spowodowało ich zdaniem konieczność wzrostu cen. W piśmie tym podpisani pod nim przedsiębiorcy informują również, iż Cennik załączony do tej informacji, będzie stosowany przy obsłudze poszkodowanych w wypadkach z OC sprawcy, jak również z AC (zgodnie z OWU AC) oraz dla klientów prywatnych. Od dnia 01.01.2012r. będą wystawiać faktury VAT za wykonane usługi według tego Cennika. W piśmie zawarta była również informacja, iż wszelkie uwagi do Cennika należy kierować na adres mailowy wskazany w tym piśmie tj. pomocdrogowabielsko@gmail.com. Pod pismem widnieją wydrukowane imiona i nazwiska 12 przedsiębiorców będących stronami niniejszego postępowania. Jako załącznik do ww. pisma został dołączony powyżej opisany Cennik (karta nr 13) oraz kartka z pieczęciami oraz odręcznymi podpisami przedsiębiorców będących stronami niniejszego postępowania (karta nr 14).

Jak ustalił Prezes Urzędu na podstawie informacji przekazanych przez strony niniejszego postępowania, inicjatorem opracowania rozważanego Cennika był p. S.H. Przedsiębiorca ten po opracowaniu Cennika, w trakcie osobistych, indywidualnych spotkań z pozostałymi stronami postępowania, przedstawił go do akceptacji i podpisu przedsiębiorcom, których podpisy i pieczęcie pod nim się znajdują. Dowodem na powyższe są przykładowo wyjaśnienia p. R.R. (karta nr 89), który stwierdził, iż inicjatorem porozumienia był p. S.H., który w grudniu 2011r. przyjechał do niego osobiście z prośbą o wysłanie wspólnych propozycji cen do towarzystw ubezpieczeniowych, które czyniłyby ich działalność rentowną. Dlatego też podpisał się pod tymi propozycjami niefortunnie nazwanymi Cennikiem nie zdając sobie sprawy z tego, iż jest to niezgodne z prawem. Pan S.H. prosił także o przekazanie Cennika p. B.B. z C., co też przedsiębiorca ten uczynił, stąd też pod Cennikiem widnieje podpis także tego przedsiębiorcy. Podobnie zdaniem p. Marka K. (karta nr 104) inicjatorem powstania Cennika był p. S.H., który zwrócił się do niego z zapytaniem, czy wskazane w nim ceny są zbliżone do tych przez niego stosowanych. W związku z tym, iż stosuje on ceny

zbliżone, zgodził się z cenami wskazanymi w Cenniku. Również p. R.B. oraz A.B., stwierdzili, iż inicjatorem opracowania tego Cennika mógł być p. S.H. (karty nr 45 i nr 64).

Jednakże jak wynika z ustaleń Prezesa Urzędu odmienne stanowisko w sprawie inicjatywy zawarcia rozważanego porozumienia zawarł p. S.H. Mianowicie z jego wyjaśnień wynika, iż inicjatorem sporządzenia Cennika byli wszyscy przedsiębiorcy pod nim podpisani (karta nr 21). Z racji tego, iż przedsiębiorcy ci znają się nawzajem, w trakcie okazjonalnych spotkań wymieniali uwagi w zakresie konieczności podwyższenia cen za świadczone przez nich usługi. Jednakże ponieważ nikt nie potrafił sporządzić takiego dokumentu, p. S.H. zebrał propozycje cenowe poszczególnych przedsiębiorców i opracował jeden Cennik. Następnie każdy z przedsiębiorców po zapoznaniu się z propozycjami zawartymi w Cenniku, pod nim się podpisał. W dalszej kolejności Cennik został przesłany do akceptacji towarzystwom ubezpieczeniowym.

Jak ustalił Prezes Urzędu na podstawie informacji przekazanych przez strony postępowania, przedsiębiorcy ci nie stosowali oraz nie stosują cen zawartych w Cenniku. Na dowód tego niektórzy z nich przesłali kopie faktur. Z kopii tych przykładowych faktur (karty nr od 24 do 29, od nr 39 do nr 43, od nr 50 do nr 53, od nr 67 do nr 70, od nr 76 do nr 77, nr 84, od nr 98 do nr 101, od nr 108 do nr 112, od nr 127 do nr 130, od nr 163 do nr 170) wynika, iż ceny stosowane przez uczestników porozumienia za świadczone usługi pomocy drogowej były w innej wysokości niż zawarta w Cenniku. Z wyjaśnień przedsiębiorców wynika, iż powodem takiego działania był brak informacji ze strony towarzystw ubezpieczeniowych dotyczącej akceptacji Cennika (karta nr 22) oraz traktowanie go jedynie informacyjnie (karta nr 119 oraz nr 121).

Jak ustalono w toku niniejszego postępowania na podstawie informacji przekazanych przez zawiadamiającego (karta nr 19) oraz uczestników porozumienia (karty nr: 22, 36, 46, 65, 74, 81, 90, 105, 120) sposób ponoszenia i rozliczenia kosztów pomocy drogowej wygląda następująco.

W przypadku zaistnienia zdarzenia drogowego z udziałem pojazdu uszkodzonego, uszkodzony może sam sobie wezwać na to miejsce dowolną pomoc drogową, która zawiezie go we wskazane przez niego miejsce i wystawi fakturę VAT. Jeżeli uszkodzony posiada w swoim ubezpieczeniu opcję Assistance, może skontaktować się ze swoim ubezpieczycielem i wezwać pomoc drogową. Następnie towarzystwo zleca wykonanie usługi firmie, która ma zawartą z tym ubezpieczycielem umowę na usługi Assistance i która posiada swoją siedzibę blisko zdarzenia drogowego (karta nr 22). W takim przypadku firma świadcząca usługi pomocy drogowej w ramach Assistance otrzymuje wynagrodzenie w wysokości przewidzianej w umowie z towarzystwem ubezpieczeniowym. W innym przypadku pomoc drogowa jest wzywana przez samego uszkodzonego lub też przez ubezpieczyciela na prośbę klienta. Fakturę za wykonaną usługę opłaca sam uszkodzony i na tej podstawie otrzymuje zwrot kosztów od ubezpieczyciela sprawcy. Usługa taka może też być wykonana bezgotówkowo na podstawie pełnomocnictwa, które uszkodzony udziela firmie holującej. Na podstawie tego pełnomocnictwa pomoc drogowa wysyła fakturę za wykonaną usługę wraz z pełnomocnictwem do ubezpieczyciela i otrzymuje zwrot w postaci pieniędzy na konto firmowe.

Jeśli pomoc drogowa jest wzywana przez Policję, to usługi pomocy drogowej wykonuje w Bielsku-Białej i okolicy Beskidzkie Stowarzyszenie Pomocy Drogowych w Bielsku-Białej.

Towarzystwa ubezpieczeniowe dokonują uszkodzonym zwrotu za wykonaną usługę pomocy drogowej w wysokości wynikającej z cen średnio stosowanych na rynku (np. karta nr 117 oraz karty nr 64 oraz nr 74). Na podstawie informacji przekazanych przez zawiadamiającego (karta nr 117) Prezes Urzędu ustalił, iż nie istnieje praktyka przesyłania wstępnych kosztorysów wykonanych usług pomocy drogowej firmom ubezpieczeniowym. Możliwa jest jednakże sytuacja, iż firma ubezpieczeniowa nie pokrywa całości kosztu holowania pojazdu np. w przypadku jeśli koszt usługi nie jest uzasadniony ekonomicznie lub też koszty nie pozostają w normalnym związku z danym zdarzeniem. Z tego też względu towarzystwa ubezpieczeniowe monitorują ceny rynkowe usług pomocy drogowej w danym regionie w celu pozyskania wiedzy, jakie koszty danej usługi można uznać za ekonomicznie uzasadnione. Towarzystwa nie ustalają jednakże średnich cen za

usługi pomocy drogowej. Gdy zajdą wątpliwości co do zasadności wysokości ceny za wykonaną usługę, przypadek taki jest analizowany indywidualnie w każdym przypadku przez likwidatora szkód. Ustalenie przez przedsiębiorców świadczących usługi pomocy drogowej nowych - wyższych cen za świadczone usługi spowoduje, iż średnie ceny tych usług na rynku również będą wyższe, a w konsekwencji także koszty zwracane przez towarzystwa ubezpieczeniowe, jak również opłaty uiszczane przez indywidualnych klientów za ten rodzaj usług również będą wyższe. Dlatego też zachowanie na rynku firm świadczących usługi pomocy drogowej polegające na ustalaniu cen jest niedopuszczalne, gdyż przedsiębiorcy ci powinni ustalać ceny świadczonych przez siebie usług za zasadzie praw popytu i podaży, a nie w drodze wspólnego ustalania cen (karta nr 19).

W toku niniejszego postępowania Prezes Urzędu ustalił również wysokość przychodu uzyskanego w 2011r. przez przedsiębiorców będących jego stronami. Do dokumentów i informacji uzyskanych przez Prezesa Urzędu w tym zakresie, z uwagi na to, iż stanowią one tajemnicę przedsiębiorców, zostało postanowieniem nr 4 z dnia 13.11.2012r. ograniczone prawo wglądu. Dlatego też informacje w zakresie wysokości uzyskanego przez strony niniejszego postępowania przychodu w 2011r., zawarte są w załączniku nr 1 do niniejszej decyzji.

Prezes Urzędu zważył, co następuje:

Interes publicznoprawny

Zgodnie z art. 1 ust. 1 ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów Prezes Urzędu podejmuje działania w przypadku podejrzenia naruszenia przez przedsiębiorców interesu publicznego. Wobec powyższego warunkiem niezbędnym do oceny działania danego przedsiębiorcy w świetle ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów, jest wykazanie, iż jego działania naruszyły interes publicznoprawny. W ustawie o ochronie konkurencji i konsumentów brak jest definicji ustawowej, co należy rozumieć poprzez interes publicznoprawny. Jednakże na tle dotychczasowego orzecznictwa antymonopolowego, wykształconego co prawda w czasie obowiązywania poprzedniej ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów, ale zachowującego swoją aktualność również obecnie, utrwalił się pogląd, iż naruszenie interesu publicznoprawnego ma miejsce wówczas, gdy działaniami, będącymi przedmiotem postępowania, zagrożony jest interes ogólnospołeczny, co może mieć miejsce m.in. wówczas, gdy skutkiem określonych sprzecznych z przepisami ustawy działań, dotknięty jest szerszy krąg uczestników rynku (*E.Modzelewska-Wachal. Ustawa o ochronie konkurencji i konsumentów. Komentarz. Wyd. Twigger. Warszawa 2002r.*). Przykładowo należy wskazać na wyrok Sądu Najwyższego z dnia 29.05.2001r. (sygn. akt I CKN 1217/98), w którym to wyroku Sąd uznał, iż ustawa o ochronie konkurencji i konsumentów ma służyć ochronie interesu ogólnospołecznego (publicznego) polegającego na zapewnieniu właściwych warunków funkcjonowania rynku gospodarczego, tj. prowadzenia przez przedsiębiorców działalności w warunkach konkurencji oraz możliwości swobodnego podejmowania decyzji, co do warunków prowadzenia tej działalności. Rynek taki może jednak funkcjonować prawidłowo tylko, jeśli zapewnione są warunki powstania i rozwoju konkurencji. Jedynie w warunkach niezakłóconej konkurencji, przedsiębiorcy i konsumenci mają gwarancję realizacji konstytucyjnej wolności gospodarczej i ochrony swoich praw. Istotą bowiem konkurencji jest współzawodnictwo przedsiębiorców w celu uzyskania przewagi na rynku, pozwalającej na osiągnięcie maksymalnych korzyści ekonomicznych ze sprzedaży towarów i usług, oraz maksymalne zaspokojenie potrzeb konsumentów przy, jak najniższej cenie. Decyduje o tym wolne i nieskrępowane działanie mechanizmów rynkowych, w tym zapewnienie możliwości swobodnego podejmowania decyzji. Natomiast wszelkie formy uzgodnionych działań przedsiębiorców, których celem lub skutkiem jest ograniczenie wolności działalności gospodarczej uczestników rynków, są naruszeniem reguł

konkurencji i stanowią naruszenie przepisów ustawy. Tym samym ustawa o ochronie konkurencji i konsumentów chroni konkurencję jako zjawisko o charakterze instytucjonalnym.

Ponadto na tle obowiązującego orzecznictwa antymonopolowego¹, należy uznać, iż naruszenie interesu publicznoprawnego ma miejsce wówczas, gdy działaniami będącymi przedmiotem postępowania antymonopolowego zagrożony jest interes ogólnospołeczny, choć ma miejsce także wtedy, gdy skutkami działań sprzecznych z przepisami prawa antymonopolowego, dotknięty jest szerszy krąg uczestników rynku lub, gdy działania te wywołują niekorzystne zjawiska na rynku. W tym kontekście oznacza to, iż dobrem chronionym przez przepisy ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów jest samo istnienie konkurencji jako atmosfery, w jakiej prowadzona jest działalność gospodarcza na rynku, gdyż co do zasady istnienie i rozwój konkurencji na rynku leży w interesie publicznym. Stąd też działania ograniczające powstanie lub rozwój konkurencji, lub też działania wskazujące na zagrożenie dla funkcjonowania rynku są praktykami niepożądanymi i naruszają interes publicznoprawny.

W okolicznościach niniejszej sprawy oznacza to, iż warunkiem niezbędnym do oceny, czy działania przedsiębiorców świadczących usługi pomocy drogowej w okolicach Bielska-Białej naruszają przepisy ustawy, jest wykazanie, iż działania te mogły naruszyć interes publicznoprawny konkurentów lub konsumentów.

Jak wynika z przedstawionych na wcześniejszych stronach niniejszej decyzji informacji, przedsiębiorcy świadczący usługi pomocy drogowej, których dotyczy niniejsze postępowanie, w grudniu 2011r. opracowali wspólny Cennik za wykonywane przez nich usługi pomocy drogowej, który miał obowiązywać od 1 stycznia 2012r. Oznacza to, iż przedsiębiorcy, którzy opracowali i zaakceptowali ten Cennik, ustalili ceny za świadczone przez nich usług pomocy drogowej. Na skutek powyższych działań ustalili wysokość cen po jakich chcieli wykonywać usługi pomocy drogowej, co oznacza, iż przedsiębiorcy ci wzajemnie uzgodnili wysokość cen po jakich zamierzali świadczyć swoje usługi.

U podstaw zakazu zawierania porozumień ograniczających konkurencję leży postulat samodzielności rynkowej przedsiębiorców, z którego wynika zakaz nawiązywania wszelkich kontaktów, których celem lub skutkiem jest ograniczenie konkurencji na rynku właściwym. Ustalanie cen o określonej wielkości, pomiędzy potencjalnymi lub rzeczywistymi konkurentami, jest postacią typowego porozumienia cenowego, którego skutkiem może być ograniczenie konkurencji cenowej pomiędzy podmiotami działającymi na tym samym szczeblu obrotu. Ustalanie pomiędzy konkurentami cen o określonej wysokości może wpływać negatywnie na poziom cen stosowanych na rynku, w tym zwiększać koszty po stronie osób nabywających usługi uczestników porozumienia tj. w tym podmiotów korzystających z usług firm świadczących usługi pomocy drogowej i w ostatecznym rachunku może godzić w interes i dobrobyt konsumentów. Na skutek działań firm świadczących usługi pomocy drogowej klienci tych przedsiębiorców, wzywający pomoc drogową mogli uiszczać opłaty za świadczone przez nich usługi w tej samej wysokości, ustalonej w opracowanym przez tych przedsiębiorców Cenniku, niezależnie od tego, który z przedsiębiorców wykonywałby tę usługę. Tym samym, na skutek wspólnego ustalania cen mogło dojść do zaniku konkurencji cenowej pomiędzy przedsiębiorcami, którzy opracowali oraz zaakceptowali Cennik usług pomocy drogowej. W ocenie Prezesa Urzędu porozumienie cenowe zawsze wywołuje niekorzystne działania na rynku, zniekształcając ten rynek, ograniczając albo eliminując na nim konkurencję. Działania te naruszają więc interes ogólnospołeczny². Wobec powyższego skutki opracowania i zaakceptowania Cennika były odczuwalne dla nieograniczonej liczby uczestników rynku, tj. ich klientów, co uzasadnia twierdzenie, iż w niniejszej sprawie mógł zostać naruszony interes publicznoprawny konsumentów oraz innych podmiotów korzystających z usług pomocy drogowej.

Wobec powyższego zastosowanie ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów do oceny działalności przedsiębiorców, których dotyczy niniejsze postępowanie jest uzasadnione.

---

¹ Wyrok Sądu Najwyższego z dnia 05.06.2008r. sygn. akt III CKN 40/07.

² Wyrok Sądu Najwyższego z dnia 24.07.2003 r., sygn. akt I CKN 496/01, Dz. Urz. UOKiK 2004/1/283.

Rynek właściwy w niniejszej sprawie

Praktyki ograniczające konkurencję ujawniają się na określonym rynku właściwym. Stąd też dla poprawnej oceny zachowania uczestników niniejszego postępowania w kontekście zastosowania art. 6 ust. 1 pkt 1 ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów konieczne jest zdefiniowanie rynku właściwego w sprawie. Zgodnie z art. 4 pkt 9 ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów przez rynek właściwy rozumie się rynek towarów, które ze względu na ich przeznaczenie, cenę oraz właściwości, w tym jakość, uznawane są przez ich nabywców za substytuty oraz są oferowane na obszarze, na którym ze względu na ich rodzaj i właściwości, istnienie barier dostępu do rynku, preferencje konsumentów, znaczące różnice cen i koszty transportu panują zbliżone warunki konkurencji. Pod pojęciem towarów rozumieć należy, w myśl art. 4 pkt 7 ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów, zarówno rzeczy, jak i energię, papiery wartościowe i inne prawa majątkowe, usługi, a także roboty budowlane.

Pojęcie rynku właściwego odnosi się przedmiotowo do wszystkich wyrobów (usług) jednego rodzaju, które ze względu na swoje szczególne właściwości odróżniają się od innych wyrobów (usług) w taki sposób, że nie istnieje możliwość dowolnej ich zamiany. Rynek właściwy produktowo obejmuje wszystkie towary, które służą zaspokajaniu tych samych potrzeb nabywców, mają zbliżone właściwości, podobne ceny i reprezentują podobny poziom jakości³. Niezbędnym elementem rynku właściwego jest również jego wymiar geograficzny, oznaczający konieczność wskazania obszaru, na którym warunki konkurencji, mające zastosowanie do określonych towarów są jednakowe dla wszystkich konkurentów. Rynkiem geograficznym jest obszar, na którym warunki konkurencji, dotyczące danego towaru, są dostatecznie jednorodne i który można odróżnić od obszarów sąsiadujących. Na zasięg rynku geograficznego mają przede wszystkim wpływ naturalne cechy badanego towaru. Te bowiem bezpośrednio oddziałują na sposób transportu oraz jego koszty w cenie końcowej. Na granice rynku geograficznego mogą mieć także wpływ czynniki natury prawnej, w szczególności wszelkiego rodzaju bariery dostępu do rynku.

Zatem, aby wyznaczyć rynek właściwy, określoną działalność poddaje się analizie z punktu widzenia produktowego oraz geograficznego.

Prezes Urzędu uznał w niniejszej sprawie, iż właściwym rynkiem produktowym jest rynek świadczenia usług pomocy drogowej rozumiany, jako świadczenie takich usług jak: dojazdu do klienta i powrotu do bazy, holowanie lub przewóz pojazdu, załadunek i rozładunek pojazdu, wyciąganie samochodu z rowu, postój, transport osób oraz porządkowanie miejsca zdarzenia. Są to więc wszelkie usługi wykonywane w ramach pomocy drogowej przez firmy świadczące tego rodzaju usługi w przypadku zaistnienia na drodze zdarzenia drogowego, czy też na zlecenie klientów w innej sytuacji np. awarii samochodu.

Oceniając z kolei wymiar rynku geograficznego właściwego w niniejszej sprawie Prezes Urzędu uznał, iż rynkiem tym jest rynek lokalny wyznaczony przez obszar Bielska-Białej oraz pobliskiej okolicy. W pierwszej kolejności należy wskazać, iż za takim zdefiniowaniem rynku geograficznego w tej sprawie przemawia fakt, iż Cennik został opracowany przez p. S.H., a następnie zaakceptowany przez pozostałe strony postępowania, czyli przez przedsiębiorców świadczących usługi pomocy drogowej przede wszystkim w Bielsku-Białej i najbliższej okolicy, czyli w regionie Podbeskidzia.

Za takim zdefiniowaniem właściwego rynku geograficznego w niniejszej sprawie przemawia charakter świadczonych usług pomocy drogowej. Należy mieć na względzie, iż w przypadku zaistnienia zdarzenia drogowego lub awarii samochodu, nie ma żadnych przeszkód formalnych czy też technicznych, aby posiadacz pojazdu, który może i chce sam wezwać pomoc drogową, zlecił wykonanie tej usługi jakiegokolwiek firmie świadczącej ten rodzaj usług na terenie kraju. Mając jednakże na uwadze, iż posiadacz pojazdu zwykle w takiej sytuacji działa pod presją czasu i chce jak

---

³ E. Modzelewska-Wąchal, Ustawa o ochronie konkurencji i konsumentów. Komentarz. Wydawnictwo TWIGGER, Warszawa 2002, s. 49.

najszybciej usunąć pojazd z drogi oraz sam znaleźć się w bezpiecznym i dogodnym dla siebie miejscu, będzie skłonny skorzystać z usług pomocy drogowej świadczonej przez firmę znajdującą się stosunkowo blisko miejsca usytuowania pojazdu. Umożliwi to w miarę szybki dojazd pomocy drogowej do samochodu, który uległ awarii oraz szybkie i sprawne jego odholowanie w odpowiednie miejsce tj. na parking lub też do warsztatu samochodowego.

Nie bez znaczenia dla takiego wymiaru rynku geograficznego dla usług pomocy drogowej są również ceny za świadczone usługi. Należy mieć na względzie, iż ceny za wykonanie niektórych usług w ramach pomocy drogowej zależą wprost od dystansu świadczenia tej usługi stąd też wysokość tych cen jest określona w Cenniku w zł/1 km. Są to takie usługi jak: dojazd do klienta i powrót do bazy, holowanie lub przewóz pojazdu, czy też transport osób. Powyższe skutkuje tym, iż posiadacz pojazdu zwykle zleca wykonanie usługi holowania przedsiębiorcy oferującemu taki rodzaj usług w najbliższej okolicy unieruchomienia pojazdu, a nie świadczącemu takie usługi w dalszych regionach kraju. W rozważnym przypadku oznacza to, iż posiadacze pojazdów unieruchomionych na drogach Bielska-Białej oraz okolicy, będą preferowali skorzystanie z usług pomocy drogowej przedsiębiorcom świadczącym ten rodzaj usług na ww. obszarze.

Dlatego też Prezes Urzędu uznał, iż mając przede wszystkim na uwadze preferencje klientów oraz koszty świadczenia usług pomocy drogowej zależne od dystansu na jakim są one wykonywane, rynkiem właściwym geograficznie w tej sprawie jest rynek lokalny wyznaczony przez obszar Bielska-Białej oraz okolic.

Tym samym rynkiem właściwym w niniejszej sprawie jest rynek świadczenia usług pomocy drogowej na rynku lokalnym Bielska-Białej i okolic.

Nadmienić należy, iż w ocenie Prezesa Urzędu, przy analizie niniejszej sprawy, bardziej precyzyjna analiza i definicja rynku właściwego nie miałyby dla tej sprawy istotnego znaczenia, gdyż porozumienia, o jakich mowa w art. 6 ust. 1 pkt 1 ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów, są traktowane bardzo restrykcyjnie i zgodnie z art. 7 ust. 2 ww. ustawy nie podlegają wyłączeniu na podstawie art. 7 ust. 1 tej ustawy spod zakazu zawierania niedozwolonych porozumień ograniczających konkurencję, niezależnie od wielkości udziału w rynku przedsiębiorców uczestniczących w porozumieniu. Dlatego też bardziej szczegółowa analiza rynku właściwego w tej sprawie oraz pozycji zajmowanej na nim przez uczestników niniejszego porozumienia, dla oceny tego porozumienia nie ma zasadniczego znaczenia.

Istota porozumienia

Zgodnie z art. 6 ust. 1 pkt 1 ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów, zakazane jest zawieranie przez przedsiębiorców porozumień, których celem lub skutkiem jest wyeliminowanie, ograniczenie lub naruszenie w inny sposób konkurencji na rynku właściwym, polegające w szczególności na ustalaniu bezpośrednio, pośrednio, cen i innych warunków zakupu lub sprzedaży towarów.

Wobec powyższego do stwierdzenia, iż przedsiębiorcy, który opracowali oraz zaakceptowali Cennik usług pomocy drogowej, zawarli niedozwolone porozumienie, niezbędne jest wykazanie, iż:

- a) posiadają oni status przedsiębiorcy, o jakim mowa w art. 4 pkt 1 ww. ustawy,
- b) opracowanie oraz zaakceptowanie Cennika jest porozumieniem, o jakim mowa w art. 4 pkt 5 ustawy,
- c) celem lub skutkiem tego porozumienia było wyeliminowanie lub ograniczenie konkurencji na rynku, polegające na ustalaniu cen za świadczone usługi pomocy drogowej.

W świetle ustawy z dnia 2 lipca 2004r. o swobodzie działalności gospodarczej (t.j. Dz.U. z 2010r. Nr 220, poz. 1447 ze zm.), do której bezpośrednio odsyła art. 4 pkt 1 ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów, uznanie określonego podmiotu za przedsiębiorcę jest zdeterminowane

ustaleniem, czy posiada on cechy kwalifikujące go do grupy podmiotów wymienionych w art. 4 ustawy o swobodzie działalności gospodarczej oraz, czy wykonuje działalność spełniającą kryteria działalności gospodarczej określone w art. 2 tej ustawy. Cechy te spełnia osoba fizyczna, osoba prawna i jednostka organizacyjna nie będąca osobą prawną, której odrębna ustawa przyznaje zdolność prawną, wykonująca we własnym imieniu działalność gospodarczą (art. 4 ust. 1 ww. ustawy). Przez działalność gospodarczą należy z kolei zgodnie z art. 2 ww. ustawy rozumieć zarobkową działalność wytwórczą, budowlaną, handlową, usługową oraz poszukiwanie, rozpoznawanie i wydobywanie kopalin ze złóż, a także działalność zawodową, wykonywaną w swoim imieniu, w sposób zarobkowy, zorganizowany i ciągły.

Jak wynika z piśmiennictwa, z punktu widzenia art. 4 pkt 1 ustawy o swobodzie działalności gospodarczej, przedsiębiorcą jest każdy, kto na danym rynku oferuje w swoim imieniu, w sposób zarobkowy, zorganizowany i ciągły, swoje produkty (towary lub usługi)⁴.

Należy wskazać, iż ustawa o swobodzie działalności gospodarczej nie definiuje pojęcia prowadzenia działalności gospodarczej we własnym imieniu. W piśmiennictwie przeważa opinia, iż poprzez pojęcie prowadzenia działalności gospodarczej „we własnym imieniu” można rozumieć prowadzenie jej „na własny rachunek”, czyli ponoszenie przez dany podmiot ryzyka gospodarczego lub też partycypacji w tym ryzyku, które wiąże się z prowadzoną działalnością gospodarczą⁵. Ponadto pojęcie działania we własnym imieniu wiąże się z ustaleniem, kto ponosi bezpośrednie skutki prawne (nie tylko ekonomiczne) dokonywanych działań⁶.

Z kolei przez działalność gospodarczą wykonywaną w sposób zarobkowy należy rozumieć działalność wykonywaną odpłatnie, która przynajmniej potencjalnie pozwala na osiągnięcie dochodu.

Ponadto ustawodawca uznaje działalność za gospodarczą pod warunkiem jej wykonywania w sposób zorganizowany. Wymóg zorganizowania utożsamiany jest przede wszystkim z wyborem formy organizacyjno-prawnej działalności, dokonania odpowiednich rejestracji, zgłoszeń do ewidencji, posiadania rachunków bankowych, podjęcia decyzji, co do osób wykonujących funkcje organizacyjne, czy też księgowo dla przedsiębiorcy⁷.

Należy ponadto wskazać, iż w zakresie znaczeniowym pojęcia działalności gospodarczej, nie mieści się działalność prowadzona sporadycznie, incydentalnie, dorywczo, czy też jednorazowo. Działalność gospodarczą powinna bowiem cechować ciągłość działania, która przede wszystkim oznacza powtarzalność działań zarobkowych⁸.

Jak przedstawiono to w części niniejszej decyzji dotyczącej ustalenia stanu faktycznego przedsiębiorcy będący stronami niniejszego postępowania świadczą usługi pomocy drogowej w ramach prowadzonej przez siebie, zarejestrowanej działalności gospodarczej. Oznacza to, iż dokonali oni rejestracji prowadzonej przez nich działalności gospodarczej co świadczy o tym, że prowadzą działalność gospodarczą w sposób zorganizowany i ciągły.

Przedsiębiorcy ci za wykonywanie przez nich usług pomocy drogowej w drodze indywidualnie pozyskanych zleceń, otrzymują wynagrodzenie, które stanowi przychód z tytułu prowadzonej działalności gospodarczej. Tym samym świadczą oni swoje usługi w sposób zarobkowy.

Przychody uzyskiwane przez tych przedsiębiorców są przychodami z tytułu prowadzonej przez nich działalności gospodarczej. Ponoszą oni również koszty prowadzenia tej działalności co oznacza, iż świadczą usługi na własny rachunek i we własnym imieniu.

Powyższe oznacza, iż osoby świadczące usługi pomocy drogowej i będące stronami niniejszego postępowania, są przedsiębiorcami w rozumieniu art. 4 pkt 1 ustawy o ochronie

⁴ Ustawa o ochronie konkurencji i konsumentów. Komentarz pod red. prof. T.Skoczego. Wyd. C.H.Beck Warszawa 2009, str.107-119.

⁵ Michał Brożyna, Mariusz Chudzik, Konrad Kohutek, Janusz Molis, Sergiusz Szuster. Komentarz. Komentarz do art. 4 ustawy o swobodzie działalności gospodarczej. LEX 2005.

⁶ Grzegorz Materna „Pojęcie przedsiębiorcy w polskim i europejskim prawie ochrony konkurencji”. Oficyna 2009.

⁷ Sławomir Koroluk, Mirosław Pawełczyk, Andrzej Powałowski, Ewa Przeszło, Krzysztof Trzeciński, Emilia Wiczorek. Komentarz. ABC 2007. Komentarz do art. 2 ustawy o swobodzie działalności.

⁸ R. Flejszar: Przedsiębiorca w postępowaniu cywilnym rozpoznawczym, Warszawa 2006, str. 44.

konkurencji i konsumentów, gdyż są to osoby fizyczne prowadzące działalność zarobkową we własnym imieniu, zarobkowo, w sposób zorganizowany i ciągły.

Wobec powyższego Prezes Urzędu uznał, iż ich działalność mieści się w zakresie znaczeniowym pojęcia przedsiębiorcy, o jakim mowa w art. 4 pkt 1 ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów.

Zgodnie z art. 6 ust. 1 pkt 1 ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów zakazane są porozumienia, których celem lub skutkiem jest wyeliminowanie, ograniczenie lub naruszenie w inny sposób konkurencji poprzez ustalanie bezpośrednio cen sprzedaży towarów, za które zgodnie z art. 4 pkt 7 ww. ustawy należy rozumieć również usługi.

Celem zakazu porozumień ograniczających konkurencję zawartego w art. 6 ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów jest ochrona konkurencji rozumianej jako współzawodnictwo niezależnie działających podmiotów zmierzających do osiągnięcia podobnych celów gospodarczych, której nieodzownym elementem jest niezależne i powiązane z ryzykiem ustalanie przez przedsiębiorców własnej strategii rynkowej. Prawidłowe działanie mechanizmu stabilnej i efektywnej konkurencji wymaga, aby uczestnicy rynku – posiadający niepełną wiedzę o działaniach swoich konkurentów – w samodzielny sposób, w oparciu o rachunek ekonomiczny, podejmowali decyzje odnośnie określania swoich zachowań na rynku, w tym warunków, na jakich zamierzają sprzedawać oferowane towary. U podstaw zakazu zawierania porozumień ograniczających konkurencję leży więc postulat samodzielności rynkowej, z którego wynika zakaz nawiązywania wszelkich kontaktów, których celem lub skutkiem jest wykluczenie lub ograniczenie ryzyka związanego z suwerennym działaniem w warunkach konkurencji⁹. Dlatego też wszelkie formy grupowych działań przedsiębiorców, które mogą ograniczyć wolność działalności gospodarczej i sztucznie zmienić stosunki rynkowe prowadząc tym samym do zniekształcenia konkurencji są zakazane i sprzeciwiają się założeniom gospodarki rynkowej.

W niniejszej sprawie zarzut naruszenia art. 6 ust. 1 pkt 1 ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów dotyczy zawarcia porozumienia ograniczającego konkurencję pomiędzy przedsiębiorcami świadczącymi usługi pomocy drogowej na obszarze Bielska-Białej oraz okolicy, czyli pomiędzy podmiotami działającymi na tym samym szczeblu obrotu towarowego. Zarzucane porozumienie ma zatem charakter horyzontalny. Należy podkreślić, iż – jak podnosi się w piśmiennictwie – spośród wszystkich rodzajów porozumień ograniczających konkurencję, ustalenie przez przedsiębiorców będących konkurentami stosowanych cen tj. porozumienie poziome o koordynacji cen uznawane jest za jedno z najcięższych naruszeń zakazu praktyk ograniczających konkurencję. Ceny są bowiem elementem umowy na ogół najsilniej oddziałującym na relacje konkurencyjne, a zarazem wpływającym na wybór ofert przez odbiorców. Konkurencja cenowa między przedsiębiorcami pozwala na utrzymywanie cen na poziomie możliwym do zaakceptowania przez konkurentów i ich kontrahentów, a zarazem wymusza na tych pierwszych wzrost efektywności i redukcję kosztów¹⁰.

Podkreślenia wymaga również, że sprawnie działający system konkurencji cenowej wywiera wpływ na rynek konsumencki, tworzy bowiem na nim możliwość dokonywania racjonalnych wyborów produktów, które najpełniej zabezpieczają potrzeby odbiorców. Niedozwolone porozumienia ograniczające konkurencję powodują, że warunki sprzedaży towarów, w tym ceny, są mniej korzystne niż wynikałoby to z wolnorynkowej gry popytu i podaży, ze szkodą dla nabywców. Celem zakazu porozumień ograniczających konkurencję jest zatem oprócz optymalizacji efektywności działań ekonomicznych, ochrona interesów konsumentów, którzy są najsłabszymi uczestnikami rynku. Dla nich konkurencja oznacza bowiem niższe ceny, bogatszą ofertę i wyższą jakość towarów i usług oraz możliwość dokonywania racjonalnych wyborów takich produktów, które najpełniej zaspokajają ich potrzeby.

⁹ M.A. Dausies, Prawo gospodarcze Unii Europejskiej, C.H. Beck, Warszawa 1999, str. 674.

¹⁰ E. Modzelewska – Wąchal. Ustawa o ochronie konkurencji i konsumentów. Komentarz. Wydawnictwo TWIGGER, Warszawa 2002, str. 71.

Porozumienie, o którym mowa w art. 6 ust. 1 pkt 1 ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów zaliczone zostało przez ustawodawcę do jednego z najcięższych naruszeń prawa konkurencji, dlatego też jak wskazano to już na wcześniejszych stronach niniejszej decyzji, ten rodzaj porozumień nie podlega wyłączeniu spod zakazu ich stosowania na podstawie art. 7 ust. 1 i ust. 2 tej ustawy, niezależnie od zajmowanej pozycji na rynku właściwym w danej sprawie przez uczestników porozumienia.

Przez porozumienia, zgodnie z art. 4 pkt 5 od lit. a do lit. c ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów, rozumie się:

a) umowy zawierane między przedsiębiorcami, między związkami przedsiębiorców oraz między przedsiębiorcami i ich związkami, albo niektóre postanowienia tych umów,

b) uzgodnienia dokonane w jakiegokolwiek formie przez dwóch lub więcej przedsiębiorców lub ich związki,

c) uchwały lub inne akty związków przedsiębiorców lub ich organów statutowych, jeśli ich celem lub skutkiem jest zgodnie z art. 6 ust. 1 wyeliminowanie, ograniczenie lub naruszenie w inny sposób konkurencji na rynku właściwym.

Tym samym przez porozumienia należy rozumieć dobrowolne decyzje autonomicznych przedsiębiorców będących konkurentami (tzw. porozumienia horyzontalne) lub też działającymi na różnych szczeblach obrotu (porozumienia wertykalne), których celem lub skutkiem jest ograniczenie konkurencji, a w konsekwencji suwerenności decyzyjnej przedsiębiorców na rynku.

Decyzje te mogą być podjęte w różnej formie tj. np. w postaci formalnej, czyli w postaci umów, czy też niektórych ich postanowień. Ponadto za porozumienia mogą być uznane uzgodnienia nieformalne dokonane w jakiegokolwiek formie tj. np. uchwał, okólników, zaleceń, jeśli istotą tego porozumienia jest koordynacja zachowań przedsiębiorców, nie w drodze nałożenia prawnie wiążącego obowiązku wspólnego działania, lecz przez świadome wskazanie sposobu współdziałania, którego celem lub skutkiem jest ograniczenie konkurencji. Koordynacja ta pozwala na wyeliminowanie niepewności przedsiębiorców co do przebiegu procesów rynkowych i warunków działania konkurentów, która to niepewność jest podstawą działania konkurencji. Objęcie definicją porozumienia takich uzgodnień nadaża za warunkami prowadzenia działalności gospodarczej oraz mnogością form współpracy między uczestnikami rynku i pozwala na przeciwdziałanie negatywnym skutkom takiej współpracy na podstawie analizy przejawów zachowań rynkowych przedsiębiorców również wówczas, gdy nie ma dowodów na zawarcie umowy¹¹.

Ponadto w orzecznictwie i doktrynie, przyjmuje się, że uzgodnienie takie może również nastąpić w przypadku wzajemnej wymiany informacji o przyszłych zachowaniach rynkowych, w oczekiwaniu na osiągnięcie efektu koordynacyjnego¹². Przyjmuje się, że wystarczy jeżeli z wyprzedzeniem przedsiębiorcy poinformują się wzajemnie o zachowaniu, przez co każdy z nich może planować swoje działanie, polegając na tym, że konkurenci równolegle uczynią to samo¹³. Sąd Pierwszej Instancji w Luksemburgu w wyroku z dnia 6 kwietnia 1995 r. wskazuje także, że „wymiana, między konkurującymi przedsiębiorcami, informacji, które mogą być wykorzystane do stworzenia kartelu stanowi praktykę uzgodnioną (...)”¹⁴. Z uwagi na fakt, że pojęcie uzgodnionych praktyk zakłada istnienie wzajemnych kontaktów, przyjmuje się także, że warunek ten jest spełniony

¹¹ E.Modzelewska-Wachal „Ustawa o ochronie konkurencji i konsumentów” Komentarz. Twigger, Warszawa, 2002r.

¹² T. Skoczny, W. Springer, Podstawowe orzecznictwo ..., str. 29; por. wyrok Trybunału Sprawiedliwości z dnia 14.07.1972 r. w sprawie 48/69 Imperial Chemical Industries Ltd. v. Komisja Wspólnot Europejskich, Zb. Wyroków SE 1972, str. 619.

¹³ T. Skoczny, W. Springer, Podstawowe orzecznictwo ..., str. 112, por. wyrok Trybunału Sprawiedliwości z dnia 14.07.1972 r. w sprawie 48/69 Imperial Chemical Industries Ltd. v. Komisja Wspólnot Europejskich, Zb. Wyroków SE 1972, 619.

¹⁴ Prawo konkurencji Wspólnoty Europejskiej. Orzecznictwo, Tom II, Orzeczenia Sądu Pierwszej Instancji z lat 1990 – 2004, Część 1. Opracowanie i wprowadzenie Agata Jurkowska, Tadeusz Skoczny, Wydawnictwo Naukowe Wydziału Zarządzania Uniwersytetu Warszawskiego, Warszawa 2005, Wyrok Sądu Pierwszej Instancji (SPI) z dnia 6 kwietnia 1995 r. w sprawie T-142/89 Usines Gustave Boël SA v. Komisja Wspólnot Europejskich, str. 228.

jeśli ujawnienie przez jednego konkurenta innemu przyszłych zamiarów lub zachowania na rynku było wnioskowane, bądź przynajmniej zaakceptowane, przez tego innego konkurenta¹⁵.

W celu udowodnienia, że doszło do praktyk uzgodnionych, nie jest konieczne wykazanie, że przedsiębiorstwo w formalny sposób zobowiązało się, wobec jednego lub wielu innych podmiotów, przyjąć określony sposób postępowania lub, że przedsiębiorstwa uzgodniły, jakie będzie ich przyszłe zachowanie na rynku. Wystarczy, że przez stwierdzenie zamiarów, przedsiębiorstwo wykluczyło lub, przynajmniej, w istotny sposób zmniejszyło niepewność co do zachowania, jakiego można się spodziewać na rynku z jego strony¹⁶. Bez znaczenia, w ocenie Prezesa Urzędu jest więc, czy strony przedmiotowego postępowania uważały się za zobowiązane do stosowania uzgodnionych cen.

Oznacza to iż, w niniejszej sprawie dla stwierdzenia istnienia porozumienia pomiędzy przedsiębiorcami świadczącymi usługi pomocy drogowej, konieczna jest ocena, czy opracowanie i zaakceptowanie przez tych przedsiębiorców Cennika usług pomocy drogowej jest porozumieniem w rozumieniu art. 4 pkt 5 ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów zakazanym na podstawie art. 6 ust. 1 pkt 1 tej ustawy.

Jak wskazano to na wcześniejszych stronach niniejszej decyzji przedsiębiorcy świadczący usługi pomocy drogowej zaakceptowali poprzez złożenie swojego podpisu, Cennik opracowany przez p. S.H. za wykonywanie przez nich poszczególnych rodzajów usług pomocy drogowej dla różnych rodzajów pojazdów. Oznacza to, iż ci przedsiębiorcy, ujawnili konkurentom swoje zachowania na rynku w zakresie cen jakie zamierzają stosować za świadczenie usług pomocy drogowej i tym samym wzajemnie wymienili pomiędzy sobą informacje w zakresie wysokości cen, nawet jeśli Cennik ten bezwzględnie ich nie obowiązywał. Poprzez takie działanie wyrazili wspólną wolę stosowania takich samych cen za świadczone przez nich usługi pomocy drogowej, w wysokości wynikającej z Cennika. Tym samym przedsiębiorcy zrezygnowali ze swojej samodzielności decyzyjnej w zakresie ustalania cen. Co więcej na skutek opracowania i podpisania Cennika mogli oni z dużą dozą prawdopodobieństwa przewidzieć wysokość stosowanych cen przez ich konkurentów. Tym samym zmniejszyła się ich niepewność co do wysokości stosowanych przez nich cen na rynku. Dlatego też opracowanie i podpisanie Cennika stanowiło uzgodnienie przez strony niniejszego postępowania warunków świadczenia usług pomocy drogowej w zakresie cen, czyli treści umów dwustronnych, jakie przedsiębiorcy ci zawierają ze swoimi klientami. Tym samym nastąpił pomiędzy przedsiębiorcami, którzy powinni działać na rynku samodzielnie, element uzgodnienia – koordynacji w zakresie ustalania cen za świadczone przez nich usługi, co w świetle art. 6 ust. 1 pkt 1 ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów jest działaniem zakazanym.

Również Sąd Ochrony Konkurencji i Konsumentów w jednym ze swoich wyroków stwierdził, iż porozumieniem jest ustalanie pomiędzy niezależnymi przedsiębiorcami cen za świadczone usługi w formie np. opracowania jednego, wspólnego cennika, gdyż może to prowadzić do ujednoczenia istotnych warunków umów dwustronnych m.in. w zakresie ceny¹⁷, w szczególności jeśli spotyka się to z przyjęciem przez adresatów takich sugestii w drodze milczącej zgody¹⁸.

Wobec powyższego opracowanie przez przedsiębiorców będących stronami niniejszego postępowania wspólnego Cennika za świadczone przez nich usługi pomocy drogowej, jest uzgodnieniem przez nich warunków umów zawieranych z ich klientami. Tym samym uzgodnienie to jest porozumieniem, w rozumieniu art. 4 pkt 5 b ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów.

---

¹⁵ Prawo konkurencji Wspólnoty Europejskiej, Orzecznictwo, Tom II, Orzeczenia Sądu Pierwszej Instancji z lat 1990 – 2004, Opracowanie i wprowadzenie Agata Jurkowska, Tadeusz Skoczny, Wydawnictwo Naukowe Wydziału Zarządzania Uniwersytetu Warszawskiego, Warszawa 2005, Wyrok Sądu Pierwszej Instancji z dnia 15.03.2000 r. w połączonych sprawach T-25/95 (...) Cementeries CB i inni v. Komisja Wspólnot Europejskich, str. 464 i n.

¹⁶ Prawo konkurencji Wspólnoty Europejskiej, Orzecznictwo, Tom II, Orzeczenia Sądu Pierwszej Instancji z lat 1990 – 2004, Opracowanie i wprowadzenie Agata Jurkowska, Tadeusz Skoczny, Wydawnictwo Naukowe Wydziału Zarządzania Uniwersytetu Warszawskiego, Warszawa 2005, Wyrok Sądu Pierwszej Instancji z dnia 14.05.1998r. w spr. T-347/94, Mayr-Melnhö Kartongesellschaft GmbH v. Komisja Wspólnot Europejskich s. 381 i 382.

¹⁷ Wyrok Sądu Ochrony Konkurencji i Konsumentów z dnia 12.10.2005r. sygn. akt XVII AmA 53/04.

¹⁸ Decyzja Komisji Europejskiej 98/273/WE Volkswagen, 2006/431/WE SEP i inni v. Automobiles Peugeot SA.

Ponadto w niniejszej sprawie oceny wymaga, czy celem lub skutkiem zawarcia rozważanego porozumienia było wyeliminowanie, ograniczenie lub naruszenie w inny sposób konkurencji na rynku. Oznacza to, iż w niniejszej sprawie konieczne jest wykazanie, iż celem lub skutkiem zawartego przez firmy świadczące usługi pomocy drogowej porozumienia w postaci opracowania wspólnego Cennika, mogło być lub było naruszenie zasad konkurencji na rynku.

Oceniając cel porozumienia należy zważyć, iż przez cel porozumienia należy rozumieć wolę jego uczestników wyrażoną w treści danego dokumentu, jak również to czego strony wyraźnie nie określiły w danym dokumencie, ale stawiają sobie za cel. Tym samym dla określenia celu porozumienia podstawowe znaczenie ma obiektywny jego cel, a nie subiektywne wyobrażenia uczestników porozumienia o jego celach, czy też motywach działania, gdyż antykonkurencyjny cel porozumienia istnieje obiektywnie, niezależnie od subiektywnego przekonania jego uczestników. Ponadto dla stwierdzenia, czy cel porozumienia jest antykonkurencyjny, należy uwzględnić nie tylko treść danego porozumienia, ale także inne czynniki, takie jak: cele porozumienia jako takiego w danym kontekście gospodarczym i prawnym¹⁹.

Tym samym zakazem, o jakim mowa w art. 6 ust. 1 ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów objęte są nie tylko porozumienia, których jawnym celem jest ograniczenie konkurencji, ale także porozumienia, które faktycznie taki skutek wywołały lub też mogły wywołać.

W ocenie Prezesa Urzędu opracowanie przez firmy świadczące usługi pomocy drogowej jednego, wspólnego Cennika za świadczone przez nich usługi, miało na celu, jeśli nie tylko ograniczenie, to nawet wyeliminowanie konkurencji pomiędzy nimi.

Należy mieć na względzie, iż ceny są jednym z najważniejszych czynników za pomocą, którego przedsiębiorcy starają się konkurować na rynku. Natomiast poprzez opracowanie i podpisanie Cennika przedsiębiorcy wyrazili wspólną wolę stosowania cen w nim przewidzianych za świadczone usługi pomocy drogowej. Wzajemne uzgodnienie cen poprzez ujawnienie konkurentom wysokości cen jakie zamierzają stosować, pozbawiło tych przedsiębiorców istotnego środka w konkurowaniu na rynku i mogło doprowadzić do ujednoczenia cen za świadczone przez przedsiębiorców usługi pomocy drogowej, a tym samym do ujednoczenia warunków na jakich przedsiębiorcy ci świadczą swoje usługi w zakresie cen i tym samym do zaniku konkurencji cenowej pomiędzy nimi. Wzajemna koordynacja zachowań przedsiębiorców poprzez świadome współdziałanie, w zakresie ustalania cen pozwoliła na wyeliminowanie niepewności przedsiębiorców co do przebiegu procesów rynkowych i warunków działania konkurentów na rynku. Praktyczna kooperacja pomiędzy przedsiębiorcami zajęła więc miejsce konkurencji.

Celem tej kooperacji było wzajemne uzgodnienie cen, które zamierzały stosować firmy świadczące usługi z zakresu pomocy drogowej. Oznacza to, iż celem opracowania Cennika było zrezygnowanie ze swojej samodzielności decyzyjnej w zakresie ustalania cen za świadczone usługi, czyli świadoma rezygnacja z konkurencji cenowej z pozostałymi uczestnikami tego porozumienia.

Świadczy o tym nie tylko opracowanie i zaakceptowanie Cennika, ale również stanowisko niektórych ze stron niniejszego postępowania przedstawione w toku postępowania.

Przykładowo jeden z przedsiębiorców stwierdził, iż „*Cennik ten został sporządzony w celu jego opracowania na spotkaniu przez wszystkie firmy pomocy drogowej, do którego jednak nie doszło*” (karta nr 35).

Inny przedsiębiorca z kolei stwierdził, iż podpisał Cennik, gdyż uważał, iż „*ceny powinny zostać podwyższone z racji wzrostu kosztów świadczenia tych usług (...) dlatego też pan S. H. chciał uzgodnić, a nie narzucić ceny* (karty nr 45 i 46), „*na drodze negocjacji chcieliśmy uzgodnić, nie narzucić zmianę stawek*” (karta nr 47), a „*podpisanie się pod tym Cennikiem było udzieleniem aprobaty starającym się o podwyżkę....*” (karta nr 48).

Z kolei inna strona postępowania stwierdziła, iż „*Chyba w końcu moi konkurenci doszli do wniosku, że trzeba ustalić jedną taryfę dla wszystkich*” (karta nr 74).

Natomiast inny przedsiębiorca stwierdził, iż „*...przyczyną opracowania Cennika było ustalenie średnich stawek*” (karty nr 104 i nr 119).

---

¹⁹ Wyrok ETS z dnia 6 kwietnia 2006, w sprawie C-551/03 P General Motors BV, wyrok ETS w sprawie C-105/04 P Nederlandse Federatieve Vereniging voor de Groothandel op Elektrotechnisch Gebied, ECR 2006, s I-8725, pkt 136.

Z powyższego wynika, iż przedsiębiorcy ci w trakcie wzajemnych kontaktów, wyrażali swoje intencje i oczekiwania co do wysokości cen za świadczone przez nich usługi pomocy drogowych. Efektem tego było podwyższenie cen za świadczone przez nich usługi pomocy drogowej i ustalenie ich w jednakowej wysokości. Tym samym celem działań przedsiębiorców było ujednoczenie cen przez nich stosowanych, czyli jeśli nie wyeliminowanie to przynajmniej ograniczenie konkurencji cenowej pomiędzy nimi. Podobnie Trybunał Sprawiedliwości w jednym ze swoich wyroków wskazał, iż ustalanie cen, nawet tych, które tylko stanowią cel, wpływa na konkurencję, ponieważ takie docelowe ceny umożliwiają wszystkim uczestnikom kartelu przewidywanie, z dużą dozą pewności, jaka będzie polityka cenowa ich konkurentów²⁰.

Na skutek opisanych działań, podmioty korzystające z usług firm świadczących usługi pomocy drogowej, mogły zostać pozbawione możliwości wyboru przedsiębiorcy oferującego cenowo korzystniejszą ofertę, co istotnie zaburzyło warunki konkurencji na rynku świadczenia usług pomocy drogowej w Bielsku-Białej i okolicy.

Należy zauważyć, iż Prezes Urzędu nie kwestionuje zasadności podwyższania cen za świadczone usługi w szczególności w przypadku wzrostu kosztów prowadzenia działalności. Jednakże należy mieć na względzie, iż każdy przedsiębiorca funkcjonujący na rynku powinien dokonywać podwyżek cen samodzielnie, w oparciu o własny rachunek ekonomiczny tj. ponoszone koszty i planowany zysk, a nie w porozumieniu z innymi konkurentami. Oznacza to, iż nawet w przypadku wzrostu kosztów prowadzenia przez tych przedsiębiorców działalności gospodarczej z tytułu wzrostu cen paliwa, czy też opłat drogowych, każdy z tych przedsiębiorców powinien samodzielnie dokonać kalkulacji cen świadczonych przez siebie usług, a nie ustalać ceny za świadczone usługi w porozumieniu ze swoimi konkurentami i w takiej samej wysokości.

Ponadto należy wskazać, iż jak wyjaśniono to już powyżej, w przypadku, gdy cel porozumienia jest sam w sobie antykonkurencyjny (tak jak ma to miejsce w niniejszej sprawie), dla wykazania naruszenia przepisów ustawy nie ma potrzeby wykazywania antykonkurencyjnego skutku, gdyż zgodnie z art. 6 ust. 1 ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów zakazane są porozumienia, których celem lub skutkiem jest wyeliminowanie, ograniczenie lub naruszenie w inny sposób konkurencji na rynku właściwym. Oznacza to, iż porozumienie nie musi być stosowane w praktyce. Wystarczające jest wykazanie, iż przedsiębiorcy dokonali wzajemnych ustaleń na rynku, których celem było np. ustalanie cen, czyli naruszenie zasad konkurencji na rynku, nawet jeśli ceny te nie są stosowane w praktyce. Również Sąd Ochrony Konkurencji i Konsumentów w wyroku z dnia 7 listopada 2005 r. uznał, iż stwierdzenie wskazanej w art. 5 obowiązującej uprzednio ustawy z dnia 15.12.2000r. o ochronie konkurencji i konsumentów (tekst jedn. Dz.U. z 2005r. Nr 244, poz. 2080 ze zm.) praktyki, następuje w drodze wykazania wspólnych uczestnikom porozumienia zachowań, nawet jeżeli na rynku nie ujawniają się antykonkurencyjne skutki takiego działania²¹. Podobnie również Trybunał Sprawiedliwości w jednym ze swoich wyroków stwierdził, iż ustalanie ogólnie obowiązujących cen, nawet gdy ceny te nie są respektowane w praktyce stanowi naruszenie przepisów Traktatu, jeżeli ich celem jest naruszenie konkurencji²². Stąd też bez znaczenia dla stwierdzenia zawarcia przez przedsiębiorców porozumienia jest, czy na skutek jego zawarcia, wystąpiły skutki antykonkurencyjne oraz, czy doszło do zrealizowania zawartego porozumienia przez jego uczestników. Okoliczności te mogą mieć jedynie wpływ na ocenę stopnia szkodliwości zawartego porozumienia.

Należy jednakże wskazać, iż w niniejszej sprawie brak skutków zawartego porozumienia na rynku, może wynikać z wszczęcia przez Prezesa Urzędu postępowania wyjaśniającego w tej sprawie w dn.

---

²⁰ Prawo konkurencji Wspólnoty Europejskiej. Orzecznictwo. Tom 1: Orzeczenia ETS z lat 1962-1989. Opracowanie i wprowadzenie A.Jurkowska i T.Skoczny. Wyrok Trybunału Sprawiedliwości z dnia 17.10.1972r. w sprawie 8/72 Vereening van Cementhandelaren p-ko Komisji WE. Str. 138.

²¹ Wyrok Sądu Ochrony Konkurencji i Konsumentów z dnia 7 listopada 2005 r. sygn. akt XVII Ama 26/04.

²² Prawo konkurencji Wspólnoty Europejskiej. Orzecznictwo. Tom 1. Orzeczenia ETS z lat 1962-1989. Opracowanie i wprowadzenie A.Jurkowska i T.Skoczny. Wyrok Trybunału Sprawiedliwości z dnia 11.07.1989r. w sprawie 246/86 S.C. Belasco i inni p-ko Komisji WE, str. 487.

16.01.2012r. czyli w niedługim czasie po 01.01.2012r., kiedy Cennik wszedł w życie. Ponadto brak skutków z zawartego porozumienia na rynku może również wynikać z oczekiwania przez tych przedsiębiorców na informacje ze strony towarzystw ubezpieczeniowych w zakresie akceptacji wysokości cen zawartych w Cenniku, co stwierdziła jedna ze stron postępowania (karta nr 22). Ponownie jednakże należy podkreślić, iż jak wyjaśniono to powyżej brak stosowania Cennika w praktyce, nie może oznaczać, iż w niniejszej sprawie nie doszło do zawarcia niedozwolonego porozumienia ograniczającego konkurencję, gdyż w świetle przepisów art. 6 ust. 1 pkt 1 ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów, naruszeniem jej przepisów jest już samo ustalanie cen, nawet jeśli nie są one stosowane w praktyce, czyli również sytuacja, gdy brak jest skutków na rynku z zawartego porozumienia.

Prezes Urzędu pragnie ponadto odnieść się do twierdzeń niektórych z przedsiębiorców, iż Cennik ten był jedynie propozycją wysokości cen z ich strony lub też, iż został opracowany jedynie w celach informacyjnych, a w sprawie jego opracowania nie odbyło się żadne spotkanie. Należy przede wszystkim mieć na względzie, iż jak wskazano to już powyżej w orzecznictwie i doktrynie, przyjmuje się, że porozumieniem jest już sama wzajemna wymiana informacji o przyszłych zachowaniach rynkowych, w oczekiwaniu na osiągnięcie efektu koordynacyjnego²³. Tym samym wystarczającym jest, iż przedsiębiorcy wzajemnie informują się o zachowaniu, przez co każdy z nich może planować swoje działanie, polegając na tym, że konkurenci równolegle uczynią to samo. Dlatego też już sama wymiana między konkurującymi przedsiębiorcami informacji, które mogą być wykorzystane do stworzenia kartelu stanowi praktykę uzgodnioną²⁴. Wobec powyższego w niniejszej sprawie ujawnienie przez każdego z tych przedsiębiorców wysokości cen, które zamierzali stosować za świadczone usługi pomocy drogowej oraz akceptacja Cennika poprzez jego podpisanie, spełnia warunek uzgodnienia, a tym samym stanowi porozumienie ograniczające konkurencję.

Jak to również w jednym ze swoich wyroków stwierdził Sąd Pierwszej Instancji, aby stwierdzić istnienie porozumienia wystarczy, aby przedsiębiorcy wyrazili wspólny zamiar zachowania się na rynku w szczególny sposób. Tak dzieje się, gdy przedsiębiorcy wyrazili wspólny zamiar wprowadzenia jednolitych i jednoczesnych podwyżek cen²⁵. Ponadto w celu udowodnienia, że doszło do praktyk uzgodnionych, nie jest konieczne wykazanie, że przedsiębiorstwo w formalny sposób zobowiązało się, wobec jednego lub wielu innych podmiotów, przyjąć określony sposób postępowania lub, że przedsiębiorstwa uzgodniły, jakie będzie ich przyszłe zachowanie na rynku. Wystarczy, że przez stwierdzenie zamiarów, przedsiębiorstwo wykluczyło lub, przynajmniej, w istotny sposób zmniejszyło niepewność co do zachowania, jakiego można się spodziewać na rynku z jego strony²⁶. Podobnie Trybunał Sprawiedliwości w jednym ze swoich wyroków stwierdził, iż dla istnienia porozumienia wystarcza postanowienie wyrażające intencje stron, bez konieczności, aby porozumienie stanowiło ważną i obowiązującą umowę według prawa krajowego²⁷.

---

²³ T. Skoczny, W. Springer, Podstawowe orzecznictwo ..., s. 29; por. wyrok Trybunału Sprawiedliwości z dnia 14.07.1972 r. w sprawie 48/69 Imperial Chemical Industries Ltd. v. Komisja Wspólnot Europejskich, Zb. Wyroków SE 1972, str. 619.

²⁴ Prawo konkurencji Wspólnoty Europejskiej. Orzecznictwo, Tom II, Orzeczenia Sądu Pierwszej Instancji z lat 1990 – 2004, Część 1. Opracowanie i wprowadzenie Agata Jurkowska, Tadeusz Skoczny, Wydawnictwo Naukowe Wydziału Zarządzania Uniwersytetu Warszawskiego, Warszawa 2005, Wyrok Sądu Pierwszej Instancji (SPI) z dnia 6 kwietnia 1995 r. w sprawie T-142/89 Usines Gustave Boël SA v. Komisja Wspólnot Europejskich, str. 228.

²⁵ Prawo konkurencji Wspólnoty Europejskiej. Orzecznictwo. Tom II, Orzeczenia ETS z lat 1990-2004. Opracowanie i wprowadzenie A.Jurkowska i T.Skoczny. Wyrok Sądu Pierwszej Instancji z dn. 14.05.1998r. w sprawie T-317/94, Moritz J.Weig GmbH& Co. KG p-ko Komisji WE. Str. 361.

²⁶ Prawo konkurencji Wspólnoty Europejskiej, Orzecznictwo, Tom II. Orzeczenia Sądu Pierwszej Instancji z lat 1990 – 2004, Opracowanie i wprowadzenie Agata Jurkowska, Tadeusz Skoczny, Wydawnictwo Naukowe Wydziału Zarządzania Uniwersytetu Warszawskiego, Warszawa 2005, Wyrok Sądu Pierwszej Instancji z dnia 14.05.1998r. w spr. T-347/94, Mayr-Melnhö Kartongesellschaft GmbH v. Komisja Wspólnot Europejskich s. 381 i 382.

²⁷ Prawo konkurencji Wspólnoty Europejskiej. Orzecznictwo. Tom III, Orzeczenia ETS z lat 1990-2004. Opracowanie i wprowadzenie A.Jurkowska i T.Skoczny. Wyrok Trybunału Sprawiedliwości z dnia 11.01.1990r. w sprawie C-277/97 w sprawie Sandor Prodotti Farmaceutici SPA p-ko Komisji WE. Str. 39.

Bez znaczenia, w ocenie Prezesa Urzędu, jest więc, czy strony przedmiotowego postępowania uważały się za związane prawnie, faktycznie lub moralnie przedmiotowym Cennikiem do podjęcia uzgodnionych działań, czyli do stosowania zawartych w nim cen, czy też uczyniły to jedynie w celach informacyjnych.

Należy również zauważyć, iż jak stwierdził w toku niniejszego postępowania p. S.H. (karta nr 21), ponieważ przedsiębiorcy ci znają się nawzajem, w trakcie okazjonalnych spotkań wymieniali pomiędzy sobą uwagi w zakresie konieczności podwyższenia cen za świadczone przez nich usługi. Świadczy to o tym, iż pomimo tego, że opracowanie Cennika nie nastąpiło na jednym, wspólnym zebraniu, to jednakże przedsiębiorcy ci wzajemnie się spotykali i wymieniali informacjami w zakresie wysokości cen. Za spotkania takie należy również uznać wizyty p. S.H. u stron niniejszego postępowania w wyniku których, przedsiębiorcy podpisywali Cennik opracowany i przedstawiony przez tego przedsiębiorcę. Z kolei, jak w jednym ze swoich wyroków stwierdził Sąd Pierwszej Instancji, okresowe spotkania przedsiębiorców podczas których poruszana była kwestia wspólnych celów dotyczących inicjatyw cenowych, już stanowi porozumienie i praktykę uzgodnioną²⁸.

Prezes Urzędu pragnie ponadto odnieść się do stanowiska części stron niniejszego postępowania twierdzących, iż Cennik został opracowany w celu poinformowania towarzystw ubezpieczeniowych o konieczności podwyżek cen i ich wysokości, z uwagi na to, iż towarzystwa wypłacają przedsiębiorcom kwotę poniesionych kosztów pomocy drogowej, tylko do wysokości średnio stosowanej na danym rynku.

W pierwszej kolejności należy wskazać, iż jak ustalono w toku niniejszego postępowania, towarzystwa ubezpieczeniowe wypłacają firmom świadczącym usługi pomocy drogowej zwrot kosztów wykonanych usług w wysokości średnio stosowanej na danym rynku. W tym celu towarzystwa monitorują wysokość cen na rynku za świadczenie tego rodzaju usług. W przypadku, gdy firma wykonująca pomoc drogową żąda pokrycia kosztu w wyższej niż średnio-rynkowej wysokości, wysokość odszkodowania jest obniżana do średniej ceny rynkowej. Jednakże w ocenie Prezesa Urzędu takie działania towarzystw ubezpieczeniowych nie usprawiedliwiają w żaden sposób wspólnego ustalania cen za tego rodzaju usługi. Przedsiębiorcy świadczący pomoc drogową powinni indywidualnie ustalać wysokość stosowanych przez siebie cen w oparciu o własny rachunek ekonomiczny tj. ponoszone koszty oraz planowany zysk a nie kierować się w tym zakresie działaniami konkurentów.

Należy również zauważyć, iż Cennik przewiduje konkretne ceny za określone usługi w złotych za kilometr, roboczogodzinę lub dobę, a nie w wysokości przybliżonej, czy też średniej za dane usługi. Tym samym stanowisko przedsiębiorców, iż ustalili oni jedynie średnie, czy też przybliżone ceny, jest bezpodstawne. Również z pisma przesyłającego Cennik towarzystwom ubezpieczeniowym (karta nr 12) wynika, iż strony porozumienia od 01.01.2012r. miały zamiar zgodnie z nim wystawiać faktury za świadczone usługi pomocy drogowej wykonywane zarówno w ramach ubezpieczenia jak i dla klientów prywatnych, co oznacza, iż zawierał on konkretne ceny za określone usługi, które zmierzali stosować przedsiębiorcy po tej dacie.

Dlatego też tłumaczenie stron postępowania, iż wzajemne ustalenie cen za wykonywane przez nie usługi pomocy drogowej, zostało wykonane w celu przedstawienia tej informacji towarzystwom ubezpieczeniowym, nie stanowi w żadnej mierze usprawiedliwienia dla zawartego porozumienia. W efekcie swoich działań, przedsiębiorcy ci ustalili wysokość cen jakie zamierzają stosować za wykonywanie przedmiotowych usług zarówno w ramach OC, AC, jak i dla klientów prywatnych, co wynika jednoznacznie z pisma z dnia 06.12.2011r. przesyłającego Cennik towarzystwom ubezpieczeniowym.

Ponadto niektóre ze stron niniejszego postępowania tj. p. F.O. (karta nr 350), p. M.Ś. (karta nr 74) zakwestionowali udział w tym porozumieniu, gdyż ich zdaniem podpisali jedynie pustą kartkę

---

²⁸ Prawo konkurencji Wspólnoty Europejskiej. Orzecznictwo. Tom II, Orzeczenia ETS z lat 1990-2004. Opracowanie i wprowadzenie A.Jurkowska i T.Skoczny. Wyrok Sądu Pierwszej Instancji z dn. 24.10.1991r. w sprawie T-3/89, Atochem p-ko Komisji WE, Str. 57.

papieru. Z kolei p. Marek K. stwierdził (karta nr 154), iż nie wiedział kto jeszcze ten Cennik podpisał, dlatego też zarzut uczestniczenia w porozumieniu uważa na bezpodstawny.

Odnosząc się do powyższego należy w pierwszej kolejności wskazać, iż jak opisano to w niniejszej decyzji dotyczącej ustalenia stanu faktycznego kwestionowany przez Prezesa Urzędu Cennik (karty nr 12 i 13) jest dwustronnicowy. Na pierwszej karcie zawarta jest pod nagłówkiem „Cennik pomocy drogowej Bielsko-Biała i okolice 2011/2012”, tabela zawierająca wykaz poszczególnych usług pomocy drogowej oraz wysokość cen w zależności od rodzaju i wielkości pojazdu. Z kolei na drugiej stronie Cennika, pod tym samym nagłówkiem, umieszczone są pieczęcie i podpisy odręczne przedsiębiorców – stron tego postępowania w tym p. F.O., p. M.Ś. oraz p. Marka K. (którego podpis znajduje się pomiędzy podpisami innych przedsiębiorców). Tym samym przedsiębiorcy ci składając podpis na ww. karcie zdawali sobie sprawę, iż podpisują się pod dokumentem zwanym Cennikiem i już poprzez takie działanie przystąpili do porozumienia ograniczającego konkurencję polegającego na ustalaniu cen. Poprzez takie działanie przedsiębiorcy ci co najmniej wyrazili wolę stosowania takich samych cen, co jak wskazano powyżej w niniejszej decyzji stanowi już formę porozumienia polegającego na ustalaniu cen.

Ponadto w ocenie Prezesa Urzędu, jest mało prawdopodobne, aby osoby będące przedsiębiorcami i profesjonalistami, zdając sobie sprawę, iż ich działalność na rynku podlega różnym obostrzeniom oraz może wywoływać często negatywne konsekwencje, składały swoje pieczęcie i podpisy na pustej kartce papieru, która mogła być wykorzystana do różnych celów. Dlatego też Prezes Urzędu nie dał wiary takim wyjaśnieniom przedsiębiorców i uznał, iż jest mało prawdopodobne, aby strony tego postępowania wykazały się takim brakiem profesjonalizmu. Należy w tym miejscu wskazać, iż pozostałe strony postępowania nie twierdziły, iż podpisały się na pustej kartce papieru i nie zaprzeczyły, iż podpisały się pod Cennikiem.

Ponadto Prezes Urzędu pragnie odnieść się do wniosku jednej ze stron niniejszego postępowania tj. p. M.Ś. o wydanie w tej sprawie decyzji na podstawie art. 12 ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów (karta nr 172).

Przede wszystkim Prezes Urzędu pragnie wskazać, iż zgodnie z art. 12 ust. 1 ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów, jeżeli w toku postępowania antymonopolowego zostanie uprawdopodobnione na podstawie okoliczności sprawy, informacji zawartych w zawiadomieniu lub będących podstawą wszczęcia postępowania z urzędu, że został naruszony zakaz, o którym mowa w art. 6 lub art. 9 ustawy, a przedsiębiorca, któremu jest zarzucane naruszenie tego zakazu, zobowiąże się do podjęcia lub zaniechania określonych działań zmierzających do zapobieżenia tym naruszeniom, może w drodze decyzji, zobowiązać przedsiębiorcę do wykonania tych zobowiązań. Ponadto zgodnie z art. 12 ust. 2 i ust. 3 tej ustawy, Prezes Urzędu może określić termin wykonania zobowiązań oraz nakłada na przedsiębiorcę obowiązek składania w wyznaczonym terminie informacji o sposobie realizacji tych zobowiązań.

Powyższe oznacza, iż decyzja, o jakiej mowa w art. 12 ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów jest wydawana na podstawie uznania administracyjnego. Stąd też Prezes Urzędu w każdym przypadku ocenia indywidualnie zasadność wydania takiej decyzji, mając na uwadze przede wszystkim wpływ zarzucanej przedsiębiorcy praktyki na rynek.

Zgodnie z orzecznictwem dotyczącym prawa konkurencji naruszenie przepisów ww. ustawy polegające na zawarciu niedozwolonego porozumienia ograniczającego konkurencję, o jakim mowa w art. 6 ust. 1 pkt 1 tej ustawy, polegające na ustalaniu cen przez przedsiębiorców działających na tym samym szczeblu obrotu, czyli pomiędzy konkurentami, jest oceniane jako posiadające bardzo negatywny wpływ na rynek. Taki rodzaj porozumień bardzo negatywnie wpływa na konkurencję i zaburza jej mechanizmy, gdyż powoduje, iż przedsiębiorcy mający samodzielnie podejmować decyzje np. w zakresie cen, ograniczają swoją wolność prowadzenia działalności gospodarczej w tym zakresie, co sprzeciwia się założeniom gospodarki rynkowej.

Poprzez wspólne podejmowanie decyzji w zakresie wysokości cen przez konkurentów, ceny nie są kształtowane na zasadach wielkości popytu i podaży, co jest sprzeczne z zasadami wolnego rynku i jest niezgodne z regułami konkurencji. Ze stosowania takiego porozumienia, jego uczestnicy mogą

czepać duże korzyści ekonomiczne, czego negatywne skutki finansowe mogą być odczuwalne dla ich kontrahentów, a w szczególności konsumentów tj. najsłabszych uczestników rynku. Dlatego też również z tego względu ustawodawca uznał, iż tego rodzaju porozumienia nie mogą podlegać wyłączeniu na podstawie art. 7 ww. ustawy spod zakazu zawierania porozumień ograniczających konkurencję określonego w art. 6 ustawy, tylko z uwagi na to, iż siła rynkowa uczestników takiego porozumienia byłaby stosunkowo niewielka.

Z powyższych względów porozumienia przedsiębiorców polegające na ustalaniu cen, oceniane są przez Prezesa Urzędu bardzo negatywnie oraz karane w postaci zastosowania wobec uczestników takich porozumień sankcji w postaci kar pieniężnych. Stąd też Prezes Urzędu uznaje za niezasadne wydawanie w tego rodzaju sprawach decyzji na podstawie art. 12 ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów.

Dlatego też Prezes Urzędu uznał, iż charakter rozważanego porozumienia przemawia za odmową wydania w niniejszej sprawie decyzji na podstawie art. 12 ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów.

Powyższa ocena materiału dowodowego zgromadzonego w niniejszym postępowaniu antymonopolowym w ocenie Prezesa Urzędu dowodzi, iż przedsiębiorcy świadczący usługi pomocy drogowej w Bielsku-Białej poprzez zaakceptowanie opracowanego Cennika za świadczone przez nich usługi zawarli niedozwolone porozumienie ograniczające konkurencję polegające na ustalaniu cen, co stanowi naruszenie art. 6 ust. 1 pkt 1 ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów.

Stąd należało orzec jak w punkcie I sentencji niniejszej decyzji.

II. Artykuł 106 ust. 1 pkt 1 ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów stanowi, iż Prezes Urzędu może nałożyć na przedsiębiorcę karę pieniężną w wysokości nie większej niż 10% przychodu określonego w roku rozliczeniowym poprzedzającym rok nałożenia kary, jeżeli przedsiębiorca ten, choćby nieumyślnie, dopuścił się naruszenia zakazu określonego w art. 6 tej ustawy, w zakresie niewyłączonym na podstawie art. 7 i 8. Rozstrzygnięcie w przedmiocie nałożenia administracyjnej kary pieniężnej posiada więc fakultatywny charakter.

Ustawa o ochronie konkurencji i konsumentów nie zawiera zamkniętego katalogu przesłanek, od których uzależniana jest wysokość nakładanych na przedsiębiorców kar. Jednakże art. 111 tej ustawy stanowi, że przy ustalaniu wysokości kar pieniężnych, o których mowa w art. 106-108, należy uwzględnić w szczególności okres, stopień oraz okoliczności naruszenia przepisów ustawy, a także uprzednie naruszenie jej przepisów. Jest rzeczą oczywistą, iż na wysokość kary musi mieć także wpływ stopień zagrożenia lub naruszenia interesu publicznoprawnego stosowanymi praktykami ograniczającymi konkurencję. Ponadto w orzecznictwie wskazuje się, że w przypadku kar za stosowanie praktyk ograniczających konkurencję przesłankami, które należy brać pod uwagę są: potencjał ekonomiczny przedsiębiorcy, skutki praktyki dla konkurencji lub kontrahentów, dopuszczalny poziom kary wynikający z przepisów ustawy oraz cele, jakie kara ma osiągnąć²⁹. Nałożona przez Prezesa Urzędu kara pieniężna powinna pełnić przy tym funkcję represyjną tj. stanowić dolegliwość za naruszenie przepisów ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów, a także prewencyjną, czyli dyscyplinującą tj. zapobiegać podobnym naruszeniom w przyszłości.

W pkt I sentencji niniejszej decyzji uznano za praktykę ograniczającą konkurencję i naruszającą zakaz, o którym mowa w art. 6 ust. 1 pkt 1 ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów, zawarcie przez przedsiębiorców będących stronami niniejszego postępowania niedozwolonego porozumienia ograniczającego konkurencję na rynku świadczenia usług pomocy drogowej w Bielsku-Białej i okolicach, polegającego na ustalaniu przez tych przedsiębiorców cen za świadczone usługi pomocy drogowej, co stanowi niedozwolone porozumienie ograniczające konkurencję, o jakim mowa w art. 6

---

²⁹ Wyrok Sądu Najwyższego z dnia 27.06.2000 r., I CKN 793/98.

ust. 1 pkt 1 ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów, polegające na ustalaniu cen sprzedaży towarów i nakazano zaniechanie jego stosowania.

Ustalając wysokość kary pieniężnej Prezes Urzędu w pierwszej kolejności dokonał oceny natury stwierdzonego w niniejszej decyzji naruszenia.

Przedmiotowe porozumienie ograniczające konkurencję zawiązane zostało między przedsiębiorcami świadczącymi usługi pomocy drogowej w Bielsku-Białej i okolicy, czyli między podmiotami działającymi na tym samym szczeblu obrotu, czyli jest porozumieniem tzw. „horyzontalnym”, a przedmiotem tego porozumienia było ustalanie cen po jakich przedsiębiorcy ci mają świadczyć usługi pomocy drogowej. Ustalenie cen za świadczenie usług pomocy drogowej miało co najmniej na celu ograniczenie konkurencji, gdyż ustalone ceny mogły stanowić dla tych przedsiębiorców podstawę do ustalania stosowanych przez siebie cen, w wysokości wynikającej z Cennika. Mogło to doprowadzić z jednej strony do ujednoczenia wysokości cen stosowanych przez tych przedsiębiorców, a z drugiej strony do kształtowania się cen za usługi pomocy drogowej w wysokości wyższej niż w warunkach konkurencji. Oznacza to, iż bezpośredni skutek tego porozumienia mógł być odczuwalny przede wszystkim dla klientów tych przedsiębiorców, w tym indywidualnych konsumentów oraz innych podmiotów korzystających z ich usług, gdyż ceny usług pomocy drogowej na tym rynku lokalnym mogły kształtować się na poziomie wyższym, niż w przypadku poddania ich kształtowania swobodnemu mechanizmowi konkurencji.

Stąd też Prezes Urzędu kwestionowane porozumienie zaliczył do bardzo poważnego naruszenia ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów i postanowił przyjąć do dalszych wyliczeń wysokości kar pieniężnych kwotę 1,1% przychodu ogółem stron niniejszego postępowania osiągniętego w 2011r.

Przy ustalaniu kary pieniężnej wzięto również pod uwagę specyfikę rynku, na którym doszło do zawarcia porozumienia ograniczającego konkurencję tj. rynku świadczenia usług pomocy drogowej w Bielsku-Białej oraz okolicy. Rozważając powyższe Prezes Urzędu przede wszystkim wziął pod uwagę, iż analizowane porozumienie zostało zawarte na lokalnym rynku świadczenia usług pomocy drogowej w Bielsku-Białej i okolicy, czyli objęło swoim zasięgiem niewielką część kraju. Ponadto uwzględniono przesłankę, iż usługi pomocy drogowej nie są produktami istotnymi dla większości konsumentów, nie stanowią usług pierwszej potrzeby i nie można im przypisać cechy niezbędności.

Miarkując wymiar kary pieniężnej Prezes Urzędu wziął po uwagę również strukturę rynku usług pomocy drogowej w Bielsku-Białej i okolicy. Przede wszystkim uwzględniono, iż jest to rynek konkurencyjny, gdyż oprócz przedsiębiorców będących stronami niniejszego postępowania, na rynku tym świadczą swoje usługi również przedsiębiorcy zrzeszeni w Beskidzkim Stowarzyszeniu Pomocy Drogowej w Bielsku-Białej oraz również inni przedsiębiorcy. Aczkolwiek z drugiej strony uwzględniono również przesłankę, iż stwierdzone niniejszą decyzją porozumienie zawarte przez 12 przedsiębiorców objęło swoim zasięgiem dużą część tego rynku, gdyż oprócz stron niniejszego porozumienia na rynku tym funkcjonuje jeszcze kilkunastu przedsiębiorców zrzeszonych ww. Stowarzyszeniu oraz kilkunastu innych przedsiębiorców. Stąd też rzeczywiste skutki realizacji porozumienia mogły być dotkliwe dla osób korzystających z usług tych przedsiębiorców.

Miarkując wysokość kary uwzględniono również fakt, iż rynek usług pomocy drogowej jakkolwiek konkurencyjny, to charakteryzuje się pewnymi barierami wejścia na ten rynek wynikającymi z konieczności posiadania przez osobę chcącą wykonywać przedmiotowe usługi odpowiedniej bazy technicznej, czyli pojazdów i sprzętu specjalistycznego koniecznego do wykonywania tego rodzaju usług, co wiąże się z poniesieniem znacznych nakładów finansowych przed rozpoczęciem działalności.

Rozważając wymiar kary pieniężnej nakładanej na strony niniejszego postępowania Prezes Urzędu uwzględnił również, iż zawarte przez przedsiębiorców porozumienie jest odwracalne na rynku, gdyż zaprzestanie tego porozumienia spowoduje ustalanie przez każdego z tych przedsiębiorców cen za świadczone usługi według własnego rachunku ekonomicznego, co spowoduje przywrócenie warunków konkurencji cenowej na tym rynku. Z drugiej jednakże strony powiązania istniejące

między przedsiębiorcami będącymi stronami niniejszego porozumienia mogły w jego toku zostać na tyle utrwalone, iż również po jego zakończeniu przedsiębiorcy przynajmniej przez pewien czas będą w stanie przewidywać wzajemne zachowania w zakresie wysokości stosowanych cen. Stąd też biorąc pod uwagę powyżej opisaną charakterystykę rynku świadczenia usług pomocy drogowej w Bielsku-Białej i okolicy, Prezes Urzędu uznał, iż zawarte porozumienie mogło wpłynąć w negatywny sposób na stan konkurencji na tym rynku.

Ustalając jednakże wymiar kary pieniężnej Prezes Urzędu wziął również pod uwagę, iż z uwagi na krótki upływ czasu od czasu zawarcia porozumienia do podjęcia przez Prezesa Urzędu działań w tej sprawie, porozumienie to najprawdopodobniej nie zostało wprowadzone w życie.

Wobec powyższego mając na uwadze opisaną powyżej specyfikę rynku, na którym zostało zawarte niniejsze porozumienie, Prezes Urzędu uznał za uzasadnione obniżenie wysokości kary pieniężnej na poprzednim etapie o 40%. Jednakże Prezes Urzędu wymierzając wysokość kary pieniężnej, w przypadku niektórych stron niniejszego postępowania uwzględnił przesłankę, iż uzyskują oni tylko niewielką część przychodów z tytułu świadczenia usług pomocy drogowej w stosunku do ogółu przychodów z prowadzonej działalności gospodarczej. Dlatego też w przypadku tych przedsiębiorców kara pieniężna została obniżona nie o 40% ale o 50%.

Indywidualizując na dalszym etapie ustalania kar ich wysokość dla poszczególnych stron postępowania, Prezes Urzędu uznał, iż zgromadzony materiał dowodowy oraz dokonana jego ocena, a w szczególności antykonkurencyjny skutek stwierdzonej praktyki, w pełni uzasadnia nałożenie na strony postępowania kar pieniężnych w poniżej przedstawionej wysokości. Poniżej przedstawione uzasadnienia wysokości kar są podobne w swojej treści z uwagi na zbliżoną rolę stron niniejszego postępowania w zawartym porozumieniu. Jednakże wysokość kar dla każdego przedsiębiorcy została ustalona indywidualnie, wysokość przychodów uzyskiwanych z tytułu prowadzonej działalności gospodarczej ogółem oraz z tytułu świadczonych usług pomocy drogowej oraz mając na uwadze inne przesłanki łagodzące i obciążające. Uzasadnienia wysokości kar zostały również przedstawione w taki sposób, aby nie ujawnić informacji, do których pozostałym stronom postępowania zostało ograniczone prawo wglądu postanowieniami nr 3 i nr 4 wydanymi w jego toku. Dlatego też szczegółowy sposób ustalania wysokości kar jest przedstawiony w załączniku nr 1 do niniejszej decyzji. Załącznik ten zawiera informacje stanowiące tajemnice przedsiębiorców, do których zostało stronom tego postępowania ograniczone prawo wglądu na wcześniejszych etapach tego postępowania. Przedstawienie w decyzji szczegółowych wyliczeń kar pieniężnych oraz algorytmu ich ustalania, oznaczałoby ujawnienie w sposób pośredni informacji, do których ograniczono prawo wglądu. Stąd też Prezes Urzędu ograniczył się w uzasadnieniu wysokości nakładanych kar, do wskazania przesłanek mających wpływ na ich wysokość.

1. Miarkując wysokość kary pieniężnej nakładanej na Sebastiana H. prowadzącego działalność gospodarczą jako „AUTOMOBILE” w B. w wysokości 4.362 PLN (słownie: czterech tysięcy trzystu sześćdziesięciu dwóch złotych), Prezes Urzędu wziął pod uwagę następujące okoliczności.

Postanawiając o wysokości kary pieniężnej Prezes Urzędu wziął pod uwagę przede wszystkim fakt, iż przedsiębiorca uczestniczył w porozumieniu ograniczającym konkurencję mającym na celu ustalenie wraz z konkurentami cen świadczenia usług pomocy drogowej w Bielsku-Białej i okolicy, która to praktyka jest uznawana za bardzo poważne naruszenie prawa konkurencji. Ustalając wysokość kary pieniężnej uwzględniono również to, iż celem tego porozumienia było ograniczenie pomiędzy przedsiębiorcami działającymi na tym rynku konkurencji cenowej, na skutek czego ceny świadczenia przez tego przedsiębiorcę usług pomocy drogowej mogły kształtować się na rynku na poziomie wyższym, niż w przypadku poddania ich kształtowania swobodnemu mechanizmowi konkurencji.

Miarkując wymiar kary pieniężnej Prezes Urzędu uwzględnił również przesłankę, iż przedsiębiorca ten uzyskuje niewielką część przychodów z tytułu świadczenia usług pomocy

drogowej. Dlatego też w przypadku tego przedsiębiorcy rozpatrując specyfikę rynku, obniżono karę pieniężną o 50%, a nie o 40% jak w przypadku innych stron postępowania.

Wymierzając karę pieniężną na tego przedsiębiorcę wzięto również pod uwagę, iż jak stwierdziła część stron niniejszego postępowania inicjatorem zawartego porozumienia był p. S.H., który opracował Cennik oraz przedłożył go do podpisu pozostałym stronom porozumienia. Przesłanka ta spowodowała podwyższenie wysokości kary pieniężnej wymierzonej w przypadku tego przedsiębiorcy na poprzednich etapach o 20%.

Decydując o wymiarze kary pieniężnej nakładanej na tego przedsiębiorcę, Prezes Urzędu uznał również za przesłankę obciążającą fakt, iż przedsiębiorca ten mógł co prawda nie posiadać wiedzy, że opracowanie i zaakceptowanie Cennika, stanowi w świetle przepisów ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów niedozwolone porozumienie ograniczające konkurencję, o jakim mowa w art. 6 ust. 1 pkt 1 ww. ustawy, niemniej jednak nie może to być usprawiedliwieniem dla tego przedsiębiorcy. Zgodnie z art. 83 Konstytucji RP każdy ma obowiązek przestrzegania prawa Rzeczypospolitej Polskiej. Obowiązek znajomości i przestrzegania prawa ciąży tym bardziej na profesjonalnych uczestnikach rynku, takich jak uczestnik niniejszego postępowania. Podmioty profesjonalnie działające na rynku powinny przewidzieć, że podejmowane przez nie działania mogą być uznane przez Prezesa Urzędu za niezgodne z przepisami ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów. Podobnie Sąd Ochrony Konkurencji i Konsumentów w wyroku z dnia 05.10.2010r. (sygn. akt XVII Ama 106/08) stwierdził, iż „Brak świadomości uczestniczenia w niedozwolonym porozumieniu w sytuacji, gdy powód jest profesjonalistą, świadczy o lekkomyślnym podejściu do prowadzonej działalności gospodarczej, bez zastanowienia się nad skutkami takiego postępowania”. Dlatego też w rozpatrywanej sprawie miarkując wymiar kary pieniężnej, Prezes Urzędu uznał, iż nawet jeśli przedsiębiorca nie wiedział, iż uczestniczy w niedozwolonym porozumieniu ograniczającym konkurencję o którym mowa w art. 6 ust. 1 pkt 1 ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów, to jednak był świadomy, iż wraz z pozostałymi stronami postępowania tj. swoimi konkurentami ustala ceny za świadczone usługi pomocy drogowej. Stąd też Prezes Urzędu uznał, iż przedsiębiorca działał umyślnie i podwyższył z tego tytułu wysokość kary pieniężnej ustalonej na poprzednich etapach o 20%.

Przy wymierzaniu kary Prezes Urzędu zbadał również przesłankę „uprzedniego naruszenia przepisów ustawy” wynikającą z art. 111 ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów, stwierdzając, iż przedsiębiorca ten po raz pierwszy dopuścił się naruszenia przepisów ustawy, co jednakże pozostaje bez wpływu na wymiar kary pieniężnej.

Należy również zauważyć, iż miarkując wymiar kary pieniężnej w niniejszej sprawie, Prezes Urzędu miał także na względzie pogląd wyrażony przez Sąd Okręgowy w Warszawie - Sąd Ochrony Konkurencji i Konsumentów w wyroku z dnia 08.11.2004r., zgodnie z którym przy przesadnym uwzględnianiu w uzasadnieniach decyzji Prezesa Urzędu okoliczności łagodzących, nakładane na przedsiębiorców kary pieniężne mogą nie osiągnąć skutku prewencyjnego, zwłaszcza w zakresie prewencji ogólnej³⁰.

Mając na uwadze powyżej wskazane okoliczności Prezes Urzędu postanowił o nałożeniu na tego przedsiębiorcę kary pieniężnej w wysokości w wysokości 4.362 PLN (słownie: czterech tysięcy trzystu sześćdziesięciu dwóch złotych), stanowiącej ok. (...)% (tajemnica przedsiębiorcy - załącznik nr 1 do decyzji), kary maksymalnej jaka mogłaby być na niego nałożona za udział w porozumieniu.

2. Miarkując wysokość kary pieniężnej nakładanej na Ryszarda R. prowadzącego działalność gospodarczą jako Zakład Handlowo-Usługowy „RAZ-DWA” w G. w wysokości 4.272 PLN (słownie: czterech tysięcy dwustu siedemdziesięciu dwóch złotych), Prezes Urzędu wziął pod uwagę następujące okoliczności.

Postanawiając o wysokości kary pieniężnej Prezes Urzędu wziął pod uwagę przede wszystkim fakt, iż przedsiębiorca uczestniczył w porozumieniu ograniczającym konkurencję mającym na celu ustalanie wraz z konkurentami cen świadczenia usług pomocy drogowej w Bielsku-

---

³⁰ Wyrok SOKIK z dnia 08.11.2004r. sygn. akt XVII Ama 81/03.

Białej i okolicy, która to praktyka jest uznawana za bardzo poważne naruszenie prawa konkurencji. Ustalając wysokość kary pieniężnej uwzględniono również to, iż celem tego porozumienia było ograniczenie pomiędzy przedsiębiorcami działającymi na tym rynku konkurencji cenowej, na skutek czego ceny świadczenia przez tego przedsiębiorcę usług pomocy drogowej mogły kształtować się na rynku na poziomie wyższym, niż w przypadku poddania ich kształtowania swobodnemu mechanizmowi konkurencji.

Decydując o wymiarze kary pieniężnej nakładanej na tego przedsiębiorcę, Prezes Urzędu uznał również za przesłankę obciążającą fakt, iż przedsiębiorca ten mógł co prawda nie posiadać wiedzy, że opracowanie i zaakceptowanie Cennika, stanowi w świetle przepisów ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów niedozwolone porozumienie ograniczające konkurencję, o jakim mowa w art. 6 ust. 1 pkt 1 ww. ustawy, niemniej jednak nie może to być usprawiedliwieniem dla tego przedsiębiorcy. Zgodnie z art. 83 Konstytucji RP każdy ma obowiązek przestrzegania prawa Rzeczypospolitej Polskiej. Obowiązek znajomości i przestrzegania prawa ciąży tym bardziej na profesjonalnych uczestnikach rynku, takich, jak uczestnik niniejszego postępowania. Podmioty profesjonalnie działające na rynku powinny przewidzieć, że podejmowane przez nie działania mogą być uznane przez Prezesa Urzędu za niezgodne z przepisami ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów. Podobnie Sąd Ochrony Konkurencji i Konsumentów w wyroku z dnia 05.10.2010r. (sygn. akt XVII Ama 106/08) stwierdził, iż „Brak świadomości uczestniczenia w niedozwolonym porozumieniu w sytuacji, gdy powód jest profesjonalistą, świadczy o lekkomyślnym podejściu do prowadzonej działalności gospodarczej, bez zastanowienia się nad skutkami takiego postępowania”. Dlatego też w rozpatrywanej sprawie miarkując wymiar kary pieniężnej, Prezes Urzędu uznał, iż nawet jeśli przedsiębiorca nie wiedział, iż uczestniczy w niedozwolonym porozumieniu ograniczającym konkurencję o którym mowa w art. 6 ust. 1 pkt 1 ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów, to jednak był świadomy, iż wraz z pozostałymi stronami postępowania tj. swoimi konkurentami ustala ceny za świadczone usługi pomocy drogowej. Stąd też Prezes Urzędu uznał, iż przedsiębiorca działał umyślnie i podwyższył z tego tytułu wysokość kary pieniężnej ustalonej na poprzednich etapach o 20%.

Przy wymierzaniu kary Prezes Urzędu zbadął również przesłankę „uprzedniego naruszenia przepisów ustawy” wynikającą z art. 111 ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów, stwierdzając, iż przedsiębiorca ten po raz pierwszy dopuścił się naruszenia przepisów ustawy, co jednakże pozostaje bez wpływu na wymiar kary pieniężnej.

Należy również zauważyć, iż miarkując wymiar kary pieniężnej w niniejszej sprawie, Prezes Urzędu miał także na względzie pogląd wyrażony przez Sąd Okręgowy w Warszawie - Sąd Ochrony Konkurencji i Konsumentów w wyroku z dnia 08.11.2004r., zgodnie z którym przy przesadnym uwzględnianiu w uzasadnieniach decyzji Prezesa Urzędu okoliczności łagodzących, nakładane na przedsiębiorców kary pieniężne mogą nie osiągnąć skutku prewencyjnego, zwłaszcza w zakresie prewencji ogólnej³¹.

Mając na uwadze powyżej wskazane okoliczności Prezes Urzędu postanowił o nałożeniu na tego przedsiębiorcę kary pieniężnej w wysokości 4.272 PLN (słownie: czterech tysięcy dwustu siedemdziesięciu dwóch złotych), stanowiącej ok. (...) % (tajemnica przedsiębiorcy - załącznik nr 1 do decyzji), kary maksymalnej jaka mogłaby być na niego nałożona za udział w porozumieniu.

3. Miarkując wysokość kary pieniężnej nakładanej na Romana B. prowadzącego wraz z Grzegorzem B. działalność gospodarczą jako spółka cywilna „BLACH-CAR” w B., w wysokości 2.209 PLN (słownie: dwóch tysięcy dwustu dziewięciu złotych) za które to zobowiązanie odpowiada solidarnie Grzegorz B., Prezes Urzędu wziął pod uwagę następujące okoliczności.

Postanawiając o wysokości kary pieniężnej Prezes Urzędu wziął pod uwagę przede wszystkim fakt, iż przedsiębiorca uczestniczył w porozumieniu ograniczającym konkurencję mającym na celu ustalanie wraz z konkurentami cen świadczenia usług pomocy drogowej w Bielsku-

---

³¹ Wyrok SOKIK z dnia 08.11.2004r. sygn. akt XVII Ama 81/03.

Białej i okolicy, która to praktyka jest uznawana za bardzo poważne naruszenie prawa konkurencji. Ustalając wysokość kary pieniężnej uwzględniono również to, iż celem tego porozumienia było ograniczenie pomiędzy przedsiębiorcami działającymi na tym rynku konkurencji cenowej, na skutek czego ceny świadczenia przez tego przedsiębiorcę usług pomocy drogowej mogły kształtować się na rynku na poziomie wyższym, niż w przypadku poddania ich kształtowania swobodnemu mechanizmowi konkurencji.

Miarkując wymiar kary pieniężnej Prezes Urzędu uwzględnił również przesłankę, iż przedsiębiorca ten uzyskuje niewielką część przychodów z tytułu świadczenia usług pomocy drogowej. Dlatego też w przypadku tego przedsiębiorcy rozpatrując specyfikę rynku, obniżono karę pieniężną o 50%, a nie o 40% jak w przypadku innych stron postępowania.

Decydując o wymiarze kary pieniężnej nakładanej na tego przedsiębiorcę, Prezes Urzędu uznał również za przesłankę obciążającą fakt, iż przedsiębiorca ten mógł co prawda nie posiadać wiedzy, że opracowanie i zaakceptowanie Cennika, stanowi w świetle przepisów ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów niedozwolone porozumienie ograniczające konkurencję, o jakim mowa w art. 6 ust. 1 pkt 1 ww. ustawy, niemniej jednak nie może to być usprawiedliwieniem dla tego przedsiębiorcy. Zgodnie z art. 83 Konstytucji RP każdy ma obowiązek przestrzegania prawa Rzeczypospolitej Polskiej. Obowiązek znajomości i przestrzegania prawa ciąży tym bardziej na profesjonalnych uczestnikach rynku, takich, jak uczestnik niniejszego postępowania. Podmioty profesjonalnie działające na rynku powinny przewidzieć, że podejmowane przez nie działania mogą być uznane przez Prezesa Urzędu za niezgodne z przepisami ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów. Podobnie Sąd Ochrony Konkurencji i Konsumentów w wyroku z dnia 05.10.2010r. (sygn. akt XVII Ama 106/08) stwierdził, iż „Brak świadomości uczestniczenia w niedozwolonym porozumieniu w sytuacji, gdy powód jest profesjonalistą, świadczy o lekkomyślnym podejściu do prowadzonej działalności gospodarczej, bez zastanowienia się nad skutkami takiego postępowania”. Dlatego też w rozpatrywanej sprawie miarkując wymiar kary pieniężnej, Prezes Urzędu uznał, iż nawet jeśli przedsiębiorca nie wiedział, iż uczestniczy w niedozwolonym porozumieniu ograniczającym konkurencję o którym mowa w art. 6 ust. 1 pkt 1 ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów, to jednak był świadomy, iż wraz z pozostałymi stronami postępowania tj. swoimi konkurentami ustala ceny za świadczone usługi pomocy drogowej. Stąd też Prezes Urzędu uznał, iż przedsiębiorca działał umyślnie i podwyższył z tego tytułu wysokość kary pieniężnej ustalonej na poprzednich etapach o 20%.

Przy wymierzaniu kary Prezes Urzędu zbadał również przesłankę „uprzedniego naruszenia przepisów ustawy” wynikającą z art. 111 ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów, stwierdzając, iż przedsiębiorca ten po raz pierwszy dopuścił się naruszenia przepisów ustawy, co jednakże pozostaje bez wpływu na wymiar kary pieniężnej.

Należy również zauważyć, iż miarkując wymiar kary pieniężnej w niniejszej sprawie, Prezes Urzędu miał także na względzie pogląd wyrażony przez Sąd Okręgowy w Warszawie - Sąd Ochrony Konkurencji i Konsumentów w wyroku z dnia 08.11.2004r., zgodnie z którym przy przesadnym uwzględnianiu w uzasadnieniach decyzji Prezesa Urzędu okoliczności łagodzących, nakładane na przedsiębiorców kary pieniężne mogą nie osiągnąć skutku prewencyjnego, zwłaszcza w zakresie prewencji ogólnej³².

Mając na uwadze powyżej wskazane okoliczności Prezes Urzędu postanowił o nałożeniu na tego przedsiębiorcę kary pieniężnej w wysokości 2.209 PLN (słownie: dwóch tysięcy dwustu dziewięciu złotych), stanowiącej ok. (...) % (tajemnica przedsiębiorcy - załącznik nr 1 do decyzji), kary maksymalnej jaka mogłaby być na niego nałożona za udział w porozumieniu, za które to zobowiązanie odpowiada solidarnie Grzegorz B.

4. Miarkując wysokość kary pieniężnej nakładanej na Marzenę K. prowadzącą działalność gospodarczą jako P.U.H. AUTO-JET w B., w wysokości 6.336 PLN (słownie: sześciu tysięcy trzystu trzydziestu sześciu złotych), Prezes Urzędu wziął pod uwagę następujące okoliczności.

---

³² Wyrok SOKIK z dnia 08.11.2004r. sygn. akt XVII Ama 81/03.

Postanawiając o wysokości kary pieniężnej Prezes Urzędu wziął pod uwagę przede wszystkim fakt, iż przedsiębiorca uczestniczył w porozumieniu ograniczającym konkurencję mającym na celu ustalanie wraz z konkurentami cen świadczenia usług pomocy drogowej w Bielsku-Białej i okolicy, która to praktyka jest uznawana za bardzo poważne naruszenie prawa konkurencji. Ustalając wysokość kary pieniężnej uwzględniono również to, iż celem tego porozumienia było ograniczenie pomiędzy przedsiębiorcami działającymi na tym rynku konkurencji cenowej, na skutek czego ceny świadczenia przez tego przedsiębiorcę usług pomocy drogowej mogły kształtować się na rynku na poziomie wyższym, niż w przypadku poddania ich kształtowania swobodnemu mechanizmowi konkurencji.

Miarkując wymiar kary pieniężnej Prezes Urzędu uwzględnił również przesłankę, iż przedsiębiorca ten uzyskuje niewielką część przychodów z tytułu świadczenia usług pomocy drogowej. Dlatego też w przypadku tego przedsiębiorcy rozpatrując specyfikę rynku, obniżono karę pieniężną o 50%, a nie o 40% jak w przypadku innych stron postępowania.

Decydując o wymiarze kary pieniężnej nakładanej na tego przedsiębiorcę, Prezes Urzędu uznał również za przesłankę obciążającą fakt, iż przedsiębiorca ten mógł co prawda nie posiadać wiedzy, że opracowanie i zaakceptowanie Cennika, stanowi w świetle przepisów ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów niedozwolone porozumienie ograniczające konkurencję, o jakim mowa w art. 6 ust. 1 pkt 1 ww. ustawy, niemniej jednak nie może to być usprawiedliwieniem dla tego przedsiębiorcy. Zgodnie z art. 83 Konstytucji RP każdy ma obowiązek przestrzegania prawa Rzeczypospolitej Polskiej. Obowiązek znajomości i przestrzegania prawa ciąży tym bardziej na profesjonalnych uczestnikach rynku, takich, jak uczestnik niniejszego postępowania. Podmioty profesjonalnie działające na rynku powinny przewidzieć, że podejmowane przez nie działania mogą być uznane przez Prezesa Urzędu za niezgodne z przepisami ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów. Podobnie Sąd Ochrony Konkurencji i Konsumentów w wyroku z dnia 05.10.2010r. (sygn. akt XVII Ama 106/08) stwierdził, iż „Brak świadomości uczestniczenia w niedozwolonym porozumieniu w sytuacji, gdy powód jest profesjonalistą, świadczy o lekkomyślnym podejściu do prowadzonej działalności gospodarczej, bez zastanowienia się nad skutkami takiego postępowania”. Dlatego też w rozpatrywanej sprawie miarkując wymiar kary pieniężnej, Prezes Urzędu uznał, iż nawet jeśli przedsiębiorca nie wiedział, iż uczestniczy w niedozwolonym porozumieniu ograniczającym konkurencję o którym mowa w art. 6 ust. 1 pkt 1 ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów, to jednak był świadomy, iż wraz z pozostałymi stronami postępowania tj. swoimi konkurentami ustala ceny za świadczone usługi pomocy drogowej. Stąd też Prezes Urzędu uznał, iż przedsiębiorca działał umyślnie i podwyższył z tego tytułu wysokość kary pieniężnej ustalonej na poprzednich etapach o 20%.

Przy wymierzaniu kary Prezes Urzędu zbadął również przesłankę „uprzedniego naruszenia przepisów ustawy” wynikającą z art. 111 ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów, stwierdzając, iż przedsiębiorca ten po raz pierwszy dopuścił się naruszenia przepisów ustawy, co jednakże pozostaje bez wpływu na wymiar kary pieniężnej.

Należy również zauważyć, iż miarkując wymiar kary pieniężnej w niniejszej sprawie, Prezes Urzędu miał także na względzie pogląd wyrażony przez Sąd Okręgowy w Warszawie - Sąd Ochrony Konkurencji i Konsumentów w wyroku z dnia 08.11.2004r., zgodnie z którym przy przesadnym uwzględnianiu w uzasadnieniach decyzji Prezesa Urzędu okoliczności łagodzących, nakładane na przedsiębiorców kary pieniężne mogą nie osiągnąć skutku prewencyjnego, zwłaszcza w zakresie prewencji ogólnej³³.

Mając na uwadze powyżej wskazane okoliczności Prezes Urzędu postanowił o nałożeniu na tego przedsiębiorcę kary pieniężnej w wysokości 6.336 PLN (słownie: sześciu tysięcy trzystu trzydziestu sześciu złotych), stanowiącej ok. (...)% (tajemnica przedsiębiorcy - załącznik nr 1 do decyzji), kary maksymalnej jaka mogłaby być na niego nałożona za udział w porozumieniu.

---

³³ Wyrok SOKIK z dnia 08.11.2004r. sygn. akt XVII Ama 81/03.

5. Miarkując wysokość kary pieniężnej nakładanej na Mariusza Ś. prowadzącego działalność gospodarczą jako „AUTO-LOPEZ” w B. w wysokości 3.022 PLN (słownie: trzech tysięcy dwudziestu dwóch złotych), Prezes Urzędu wziął pod uwagę następujące okoliczności.

Postanawiając o wysokości kary pieniężnej Prezes Urzędu wziął pod uwagę przede wszystkim fakt, iż przedsiębiorca uczestniczył w porozumieniu ograniczającym konkurencję mającym na celu ustalanie wraz z konkurentami cen świadczenia usług pomocy drogowej w Bielsku-Białej i okolicy, która to praktyka jest uznawana za bardzo poważne naruszenie prawa konkurencji. Ustalając wysokość kary pieniężnej uwzględniono również to, iż celem tego porozumienia było ograniczenie pomiędzy przedsiębiorcami działającymi na tym rynku konkurencji cenowej, na skutek czego ceny świadczenia przez tego przedsiębiorcę usług pomocy drogowej mogły kształtować się na rynku na poziomie wyższym, niż w przypadku poddania ich kształtowania swobodnemu mechanizmowi konkurencji.

Miarkując wymiar kary pieniężnej Prezes Urzędu uwzględnił również przesłankę, iż przedsiębiorca ten uzyskuje niewielką część przychodów z tytułu świadczenia usług pomocy drogowej. Dlatego też w przypadku tego przedsiębiorcy rozpatrując specyfikę rynku, obniżono karę pieniężną o 50%, a nie o 40% jak w przypadku innych stron postępowania.

Decydując o wymiarze kary pieniężnej nakładanej na tego przedsiębiorcę, Prezes Urzędu uznał również za przesłankę obciążającą fakt, iż przedsiębiorca ten mógł co prawda nie posiadać wiedzy, że opracowanie i zaakceptowanie Cennika, stanowi w świetle przepisów ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów niedozwolone porozumienie ograniczające konkurencję, o jakim mowa w art. 6 ust. 1 pkt 1 ww. ustawy, niemniej jednak nie może to być usprawiedliwieniem dla tego przedsiębiorcy. Zgodnie z art. 83 Konstytucji RP każdy ma obowiązek przestrzegania prawa Rzeczypospolitej Polskiej. Obowiązek znajomości i przestrzegania prawa ciąży tym bardziej na profesjonalnych uczestnikach rynku, takich, jak uczestnik niniejszego postępowania. Podmioty profesjonalnie działające na rynku powinny przewidzieć, że podejmowane przez nie działania mogą być uznane przez Prezesa Urzędu za niezgodne z przepisami ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów. Podobnie Sąd Ochrony Konkurencji i Konsumentów w wyroku z dnia 05.10.2010r. (sygn. akt XVII Ama 106/08) stwierdził, iż „Brak świadomości uczestniczenia w niedozwolonym porozumieniu w sytuacji, gdy powód jest profesjonalistą, świadczy o lekkomyślnym podejściu do prowadzonej działalności gospodarczej, bez zastanowienia się nad skutkami takiego postępowania”. Dlatego też w rozpatrywanej sprawie miarkując wymiar kary pieniężnej, Prezes Urzędu uznał, iż nawet jeśli przedsiębiorca nie wiedział, iż uczestniczy w niedozwolonym porozumieniu ograniczającym konkurencję o którym mowa w art. 6 ust. 1 pkt 1 ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów, to jednak był świadomy, iż wraz z pozostałymi stronami postępowania tj. swoimi konkurentami ustala ceny za świadczone usługi pomocy drogowej. Stąd też Prezes Urzędu uznał, iż przedsiębiorca działał umyślnie i podwyższył z tego tytułu wysokość kary pieniężnej ustalonej na poprzednich etapach o 20%.

Przy wymierzaniu kary Prezes Urzędu zbadał również przesłankę „uprzedniego naruszenia przepisów ustawy” wynikającą z art. 111 ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów, stwierdzając, iż przedsiębiorca ten po raz pierwszy dopuścił się naruszenia przepisów ustawy, co jednakże pozostaje bez wpływu na wymiar kary pieniężnej.

Należy również zauważyć, iż miarkując wymiar kary pieniężnej w niniejszej sprawie, Prezes Urzędu miał także na względzie pogląd wyrażony przez Sąd Okręgowy w Warszawie - Sąd Ochrony Konkurencji i Konsumentów w wyroku z dnia 08.11.2004r., zgodnie z którym przy przesadnym uwzględnianiu w uzasadnieniach decyzji Prezesa Urzędu okoliczności łagodzących, nakładane na przedsiębiorców kary pieniężne mogą nie osiągnąć skutku prewencyjnego, zwłaszcza w zakresie prewencji ogólnej³⁴.

Mając na uwadze powyżej wskazane okoliczności Prezes Urzędu postanowił o nałożeniu na tego przedsiębiorcę kary pieniężnej w wysokości 3.022 PLN (słownie: trzech tysięcy dwudziestu dwóch

---

³⁴ Wyrok SOKIK z dnia 08.11.2004r. sygn. akt XVII Ama 81/03.

złotych), stanowiącej ok. (...) % (tajemnica przedsiębiorcy - załącznik nr 1 do decyzji), kary maksymalnej jaka mogłaby być na niego nałożona za udział w porozumieniu.

6. Miarkując wysokość kary pieniężnej nakładanej na Janusza O. prowadzącego działalność gospodarczą jako Firma Handlowo –Usługowa „AUTOLUX” w B. w wysokości 12.373 PLN (słownie: dwunastu tysięcy trzystu siedemdziesięciu trzech złotych), Prezes Urzędu wziął pod uwagę następujące okoliczności.

Postanawiając o wysokości kary pieniężnej Prezes Urzędu wziął pod uwagę przede wszystkim fakt, iż przedsiębiorca uczestniczył w porozumieniu ograniczającym konkurencję mającym na celu ustalanie wraz z konkurentami cen świadczenia usług pomocy drogowej w Bielsku-Białej i okolicy, która to praktyka jest uznawana za bardzo poważne naruszenie prawa konkurencji. Ustalając wysokość kary pieniężnej uwzględniono również to, iż celem tego porozumienia było ograniczenie pomiędzy przedsiębiorcami działającymi na tym rynku konkurencji cenowej, na skutek czego ceny świadczenia przez tego przedsiębiorcę usług pomocy drogowej mogły kształtować się na rynku na poziomie wyższym, niż w przypadku poddania ich kształtowania swobodnemu mechanizmowi konkurencji.

Miarkując wymiar kary pieniężnej Prezes Urzędu uwzględnił również przesłankę, iż przedsiębiorca ten uzyskuje niewielką część przychodów z tytułu świadczenia usług pomocy drogowej. Dlatego też w przypadku tego przedsiębiorcy rozpatrując specyfikę rynku, obniżono karę pieniężną o 50%, a nie o 40% jak w przypadku innych stron postępowania.

Decydując o wymiarze kary pieniężnej nakładanej na tego przedsiębiorcę, Prezes Urzędu uznał również za przesłankę obciążającą fakt, iż przedsiębiorca ten mógł co prawda nie posiadać wiedzy, że opracowanie i zaakceptowanie Cennika, stanowi w świetle przepisów ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów niedozwolone porozumienie ograniczające konkurencję, o jakim mowa w art. 6 ust. 1 pkt 1 ww. ustawy, niemniej jednak nie może to być usprawiedliwieniem dla tego przedsiębiorcy. Zgodnie z art. 83 Konstytucji RP każdy ma obowiązek przestrzegania prawa Rzeczypospolitej Polskiej. Obowiązek znajomości i przestrzegania prawa ciąży tym bardziej na profesjonalnych uczestnikach rynku, takich, jak uczestnik niniejszego postępowania. Podmioty profesjonalnie działające na rynku powinny przewidzieć, że podejmowane przez nie działania mogą być uznane przez Prezesa Urzędu za niezgodne z przepisami ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów. Podobnie Sąd Ochrony Konkurencji i Konsumentów w wyroku z dnia 05.10.2010r. (sygn. akt XVII Ama 106/08) stwierdził, iż „Brak świadomości uczestniczenia w niedozwolonym porozumieniu w sytuacji, gdy powód jest profesjonalistą, świadczy o lekkomyślnym podejściu do prowadzonej działalności gospodarczej, bez zastanowienia się nad skutkami takiego postępowania”. Dlatego też w rozpatrywanej sprawie miarkując wymiar kary pieniężnej, Prezes Urzędu uznał, iż nawet jeśli przedsiębiorca nie wiedział, iż uczestniczy w niedozwolonym porozumieniu ograniczającym konkurencję o którym mowa w art. 6 ust. 1 pkt 1 ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów, to jednak był świadomy, iż wraz z pozostałymi stronami postępowania tj. swoimi konkurentami ustala ceny za świadczone usługi pomocy drogowej. Stąd też Prezes Urzędu uznał, iż przedsiębiorca działał umyślnie i podwyższył z tego tytułu wysokość kary pieniężnej ustalonej na poprzednich etapach o 20%.

Przy wymierzaniu kary Prezes Urzędu zbadał również przesłankę „uprzedniego naruszenia przepisów ustawy” wynikającą z art. 111 ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów, stwierdzając, iż przedsiębiorca ten po raz pierwszy dopuścił się naruszenia przepisów ustawy, co jednakże pozostaje bez wpływu na wymiar kary pieniężnej.

Należy również zauważyć, iż miarkując wymiar kary pieniężnej w niniejszej sprawie, Prezes Urzędu miał także na względzie pogląd wyrażony przez Sąd Okręgowy w Warszawie - Sąd Ochrony Konkurencji i Konsumentów w wyroku z dnia 08.11.2004r., zgodnie z którym przy przesadnym uwzględnianiu w uzasadnieniach decyzji Prezesa Urzędu okoliczności łagodzących, nakładane na

przedsiębiorców kary pieniężne mogą nie osiągnąć skutku prewencyjnego, zwłaszcza w zakresie prewencji ogólnej³⁵.

Mając na uwadze powyżej wskazane okoliczności Prezes Urzędu postanowił o nałożeniu na tego przedsiębiorcę kary pieniężnej w wysokości 12.373 PLN (słownie: dwunastu tysięcy trzystu siedemdziesięciu trzech złotych), stanowiącej ok. (...)% (tajemnica przedsiębiorcy - załącznik nr 1 do decyzji), kary maksymalnej jaka mogłaby być na niego nałożona za udział w porozumieniu.

7. Miarkując wysokość kary pieniężnej nakładanej na Bogusława B. prowadzącego działalność gospodarczą jako Pomoc Drogowa „B.” w C. w wysokości 3.667 PLN (słownie: trzech tysięcy sześciuset sześćdziesięciu siedmiu złotych), Prezes Urzędu wziął pod uwagę następujące okoliczności.

Postanawiając o wysokości kary pieniężnej Prezes Urzędu wziął pod uwagę przede wszystkim fakt, iż przedsiębiorca uczestniczył w porozumieniu ograniczającym konkurencję mającym na celu ustalanie wraz z konkurentami cen świadczenia usług pomocy drogowej w Bielsku-Białej i okolicy, która to praktyka jest uznawana za bardzo poważne naruszenie prawa konkurencji. Ustalając wysokość kary pieniężnej uwzględniono również to, iż celem tego porozumienia było ograniczenie pomiędzy przedsiębiorcami działającymi na tym rynku konkurencji cenowej, na skutek czego ceny świadczenia przez tego przedsiębiorcę usług pomocy drogowej mogły kształtować się na rynku na poziomie wyższym, niż w przypadku poddania ich kształtowania swobodnemu mechanizmowi konkurencji.

Decydując o wymiarze kary pieniężnej nakładanej na tego przedsiębiorcę, Prezes Urzędu uznał również za przesłankę obciążającą fakt, iż przedsiębiorca ten mógł co prawda nie posiadać wiedzy, że opracowanie i zaakceptowanie Cennika, stanowi w świetle przepisów ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów niedozwolone porozumienie ograniczające konkurencję, o jakim mowa w art. 6 ust. 1 pkt 1 ww. ustawy, niemniej jednak nie może to być usprawiedliwieniem dla tego przedsiębiorcy. Zgodnie z art. 83 Konstytucji RP każdy ma obowiązek przestrzegania prawa Rzeczypospolitej Polskiej. Obowiązek znajomości i przestrzegania prawa ciąży tym bardziej na profesjonalnych uczestnikach rynku, takich, jak uczestnik niniejszego postępowania. Podmioty profesjonalnie działające na rynku powinny przewidzieć, że podejmowane przez nie działania mogą być uznane przez Prezesa Urzędu za niezgodne z przepisami ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów. Podobnie Sąd Ochrony Konkurencji i Konsumentów w wyroku z dnia 05.10.2010r. (sygn. akt XVII Ama 106/08) stwierdził, iż „Brak świadomości uczestniczenia w niedozwolonym porozumieniu w sytuacji, gdy powód jest profesjonalistą, świadczy o lekkomyślnym podejściu do prowadzonej działalności gospodarczej, bez zastanowienia się nad skutkami takiego postępowania”. Dlatego też w rozpatrywanej sprawie miarkując wymiar kary pieniężnej, Prezes Urzędu uznał, iż nawet jeśli przedsiębiorca nie wiedział, iż uczestniczy w niedozwolonym porozumieniu ograniczającym konkurencję o którym mowa w art. 6 ust. 1 pkt 1 ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów, to jednak był świadomy, iż wraz z pozostałymi stronami postępowania tj. swoimi konkurentami ustala ceny za świadczone usługi pomocy drogowej. Stąd też Prezes Urzędu uznał, iż przedsiębiorca działał umyślnie i podwyższył z tego tytułu wysokość kary pieniężnej ustalonej na poprzednich etapach o 20%.

Przy wymierzaniu kary Prezes Urzędu zbadał również przesłankę „uprzedniego naruszenia przepisów ustawy” wynikającą z art. 111 ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów, stwierdzając, iż przedsiębiorca ten po raz pierwszy dopuścił się naruszenia przepisów ustawy, co jednakże pozostaje bez wpływu na wymiar kary pieniężnej.

Należy również zauważyć, iż miarkując wymiar kary pieniężnej w niniejszej sprawie, Prezes Urzędu miał także na względzie pogląd wyrażony przez Sąd Okręgowy w Warszawie - Sąd Ochrony Konkurencji i Konsumentów w wyroku z dnia 08.11.2004r., zgodnie z którym przy przesadnym uwzględnianiu w uzasadnieniach decyzji Prezesa Urzędu okoliczności łagodzących, nakładane na

---

³⁵ Wyrok SOKIK z dnia 08.11.2004r. sygn. akt XVII Ama 81/03.

przedsiębiorców kary pieniężne mogą nie osiągnąć skutku prewencyjnego, zwłaszcza w zakresie prewencji ogólnej³⁶.

Mając na uwadze powyżej wskazane okoliczności Prezes Urzędu postanowił o nałożeniu na tego przedsiębiorcę kary pieniężnej w wysokości 3.667 PLN (słownie: trzech tysięcy sześciuset sześćdziesięciu siedmiu złotych), stanowiącej ok. (...) % (tajemnica przedsiębiorcy - załącznik nr 1 do decyzji), kary maksymalnej jaka mogłaby być na niego nałożona za udział w porozumieniu.

8. Miarkując wysokość kary pieniężnej nakładanej na Andrzeja B. prowadzącego działalność gospodarczą jako BLACH-CAR II w B. w wysokości 10.346 PLN (słownie: dziesięciu tysięcy trzystu czterdziestu sześciu złotych), Prezes Urzędu wziął pod uwagę następujące okoliczności.

Postanawiając o wysokości kary pieniężnej Prezes Urzędu wziął pod uwagę przede wszystkim fakt, iż przedsiębiorca uczestniczył w porozumieniu ograniczającym konkurencję mającym na celu ustalanie wraz z konkurentami cen świadczenia usług pomocy drogowej w Bielsku-Białej i okolicy, która to praktyka jest uznawana za bardzo poważne naruszenie prawa konkurencji. Ustalając wysokość kary pieniężnej uwzględniono również to, iż celem tego porozumienia było ograniczenie pomiędzy przedsiębiorcami działającymi na tym rynku konkurencji cenowej, na skutek czego ceny świadczenia przez tego przedsiębiorcę usług pomocy drogowej mogły kształtować się na rynku na poziomie wyższym, niż w przypadku poddania ich kształtowania swobodnemu mechanizmowi konkurencji.

Decydując o wymiarze kary pieniężnej nakładanej na tego przedsiębiorcę, Prezes Urzędu uznał również za przesłankę obciążającą fakt, iż przedsiębiorca ten mógł co prawda nie posiadać wiedzy, że opracowanie i zaakceptowanie Cennika, stanowi w świetle przepisów ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów niedozwolone porozumienie ograniczające konkurencję, o jakim mowa w art. 6 ust. 1 pkt 1 ww. ustawy, niemniej jednak nie może to być usprawiedliwieniem dla tego przedsiębiorcy. Zgodnie z art. 83 Konstytucji RP każdy ma obowiązek przestrzegania prawa Rzeczypospolitej Polskiej. Obowiązek znajomości i przestrzegania prawa ciąży tym bardziej na profesjonalnych uczestnikach rynku, takich, jak uczestnik niniejszego postępowania. Podmioty profesjonalnie działające na rynku powinny przewidzieć, że podejmowane przez nie działania mogą być uznane przez Prezesa Urzędu za niezgodne z przepisami ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów. Podobnie Sąd Ochrony Konkurencji i Konsumentów w wyroku z dnia 05.10.2010r. (sygn. akt XVII Ama 106/08) stwierdził, iż „Brak świadomości uczestniczenia w niedozwolonym porozumieniu w sytuacji, gdy powód jest profesjonalistą, świadczy o lekkomyślnym podejściu do prowadzonej działalności gospodarczej, bez zastanowienia się nad skutkami takiego postępowania”. Dlatego też w rozpatrywanej sprawie miarkując wymiar kary pieniężnej, Prezes Urzędu uznał, iż nawet jeśli przedsiębiorca nie wiedział, iż uczestniczy w niedozwolonym porozumieniu ograniczającym konkurencję o którym mowa w art. 6 ust. 1 pkt 1 ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów, to jednak był świadomy, iż wraz z pozostałymi stronami postępowania tj. swoimi konkurentami ustala ceny za świadczone usługi pomocy drogowej. Stąd też Prezes Urzędu uznał, iż przedsiębiorca działał umyślnie i podwyższył z tego tytułu wysokość kary pieniężnej ustalonej na poprzednich etapach o 20%.

Przy wymierzaniu kary Prezes Urzędu zbadął również przesłankę „uprzedniego naruszenia przepisów ustawy” wynikającą z art. 111 ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów, stwierdzając, iż przedsiębiorca ten po raz pierwszy dopuścił się naruszenia przepisów ustawy, co jednakże pozostaje bez wpływu na wymiar kary pieniężnej.

Należy również zauważyć, iż miarkując wymiar kary pieniężnej w niniejszej sprawie, Prezes Urzędu miał także na względzie pogląd wyrażony przez Sąd Okręgowy w Warszawie - Sąd Ochrony Konkurencji i Konsumentów w wyroku z dnia 08.11.2004r., zgodnie z którym przy przesadnym uwzględnianiu w uzasadnieniach decyzji Prezesa Urzędu okoliczności łagodzących, nakładane na przedsiębiorców kary pieniężne mogą nie osiągnąć skutku prewencyjnego, zwłaszcza w zakresie prewencji ogólnej³⁷.

³⁶ Wyrok SOKIK z dnia 08.11.2004r. sygn. akt XVII Ama 81/03.

³⁷ Wyrok SOKIK z dnia 08.11.2004r. sygn. akt XVII Ama 81/03.

Mając na uwadze powyżej wskazane okoliczności Prezes Urzędu postanowił o nałożeniu na tego przedsiębiorcę kary pieniężnej w wysokości 10.346 PLN (słownie: dziesięciu tysięcy trzystu czterdziestu sześciu złotych), stanowiącej ok. (...)% (tajemnica przedsiębiorcy - załącznik nr 1 do decyzji), kary maksymalnej jaka mogłaby być na niego nałożona za udział w porozumieniu.

9. Miarkując wysokość kary pieniężnej nakładanej na Marka K. prowadzącego działalność gospodarczą jako PUH „INTER-JET” w B., w wysokości 4.780 PLN (słownie: czterech tysięcy siedmiuset osiemdziesięciu złotych), Prezes Urzędu wziął pod uwagę następujące okoliczności.

Postanawiając o wysokości kary pieniężnej Prezes Urzędu wziął pod uwagę przede wszystkim fakt, iż przedsiębiorca uczestniczył w porozumieniu ograniczającym konkurencję mającym na celu ustalanie wraz z konkurentami cen świadczenia usług pomocy drogowej w Bielsku-Białej i okolicy, która to praktyka jest uznawana za bardzo poważne naruszenie prawa konkurencji. Ustalając wysokość kary pieniężnej uwzględniono również to, iż celem tego porozumienia było ograniczenie pomiędzy przedsiębiorcami działającymi na tym rynku konkurencji cenowej, na skutek czego ceny świadczenia przez tego przedsiębiorcę usług pomocy drogowej mogły kształtować się na rynku na poziomie wyższym, niż w przypadku poddania ich kształtowania swobodnemu mechanizmowi konkurencji.

Miarkując wymiar kary pieniężnej Prezes Urzędu uwzględnił również przesłankę, iż przedsiębiorca ten uzyskuje niewielką część przychodów z tytułu świadczenia usług pomocy drogowej. Dlatego też w przypadku tego przedsiębiorcy rozpatrując specyfikę rynku, obniżono karę pieniężną o 50%, a nie o 40% jak w przypadku innych stron postępowania.

Decydując o wymiarze kary pieniężnej nakładanej na tego przedsiębiorcę, Prezes Urzędu uznał również za przesłankę obciążającą fakt, iż przedsiębiorca ten mógł co prawda nie posiadać wiedzy, że opracowanie i zaakceptowanie Cennika, stanowi w świetle przepisów ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów niedozwolone porozumienie ograniczające konkurencję, o jakim mowa w art. 6 ust. 1 pkt 1 ww. ustawy, niemniej jednak nie może to być usprawiedliwieniem dla tego przedsiębiorcy. Zgodnie z art. 83 Konstytucji RP każdy ma obowiązek przestrzegania prawa Rzeczypospolitej Polskiej. Obowiązek znajomości i przestrzegania prawa ciąży tym bardziej na profesjonalnych uczestnikach rynku, takich, jak uczestnik niniejszego postępowania. Podmioty profesjonalnie działające na rynku powinny przewidzieć, że podejmowane przez nie działania mogą być uznane przez Prezesa Urzędu za niezgodne z przepisami ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów. Podobnie Sąd Ochrony Konkurencji i Konsumentów w wyroku z dnia 05.10.2010r. (sygn. akt XVII Ama 106/08) stwierdził, iż „Brak świadomości uczestniczenia w niedozwolonym porozumieniu w sytuacji, gdy powód jest profesjonalistą, świadczy o lekkomyślnym podejściu do prowadzonej działalności gospodarczej, bez zastanowienia się nad skutkami takiego postępowania”. Dlatego też w rozpatrywanej sprawie miarkując wymiar kary pieniężnej, Prezes Urzędu uznał, iż nawet jeśli przedsiębiorca nie wiedział, iż uczestniczy w niedozwolonym porozumieniu ograniczającym konkurencję o którym mowa w art. 6 ust. 1 pkt 1 ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów, to jednak był świadomy, iż wraz z pozostałymi stronami postępowania tj. swoimi konkurentami ustala ceny za świadczone usługi pomocy drogowej. Stąd też Prezes Urzędu uznał, iż przedsiębiorca działał umyślnie i podwyższył z tego tytułu wysokość kary pieniężnej ustalonej na poprzednich etapach o 20%.

Przy wymierzaniu kary Prezes Urzędu zbadał również przesłankę „uprzedniego naruszenia przepisów ustawy” wynikającą z art. 111 ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów, stwierdzając, iż przedsiębiorca ten po raz pierwszy dopuścił się naruszenia przepisów ustawy, co jednakże pozostaje bez wpływu na wymiar kary pieniężnej.

Należy również zauważyć, iż miarkując wymiar kary pieniężnej w niniejszej sprawie, Prezes Urzędu miał także na względzie pogląd wyrażony przez Sąd Okręgowy w Warszawie - Sąd Ochrony Konkurencji i Konsumentów w wyroku z dnia 08.11.2004r., zgodnie z którym przy przesadnym uwzględnianiu w uzasadnieniach decyzji Prezesa Urzędu okoliczności łagodzących, nakładane na

przedsiębiorców kary pieniężne mogą nie osiągnąć skutku prewencyjnego, zwłaszcza w zakresie prewencji ogólnej³⁸.

Mając na uwadze powyżej wskazane okoliczności Prezes Urzędu postanowił o nałożeniu na tego przedsiębiorcę kary pieniężnej w wysokości 4.780 PLN (słownie: czterech tysięcy siedmiuset osiemdziesięciu złotych), stanowiącej ok. (...)% (tajemnica przedsiębiorcy - załącznik nr 1 do decyzji), kary maksymalnej jaka mogłaby być na niego nałożona za udział w porozumieniu.

Pomimo, iż w pkt I sentencji niniejszej decyzji Prezes Urzędu stwierdził zawarcie porozumienia ograniczającego konkurencję również przez: Grzegorza B. prowadzącego wraz z Romanem B. działalność gospodarczą jako „BLACH-CAR” s.c. w B., Wojciecha R. prowadzącego działalność gospodarczą jako F.H.U. RAZ-DWA w G. oraz Franciszka O. prowadzącego działalność gospodarczą jako „Całodobowa Pomoc Drogowa - Franciszek O.” w B., to jednak Prezes Urzędu postanowił odstąpić od nałożenia kary pieniężnej na tych przedsiębiorców.

Powodem odstąpienia od nałożenia kary pieniężnej na ww. przedsiębiorców jest osiągnięty przez nich w 2011r. niewielki przychód, w porównaniu do pozostałych stron postępowania.

Ustalenie wysokości kary jaka mogłaby być nałożona na tych przedsiębiorców w taki sam sposób, jak względem pozostałych stron postępowania skutkowałoby tym, iż kara pieniężna byłaby w tak niewielkiej wysokości, iż nie spełniłaby celu represyjnego za naruszenie przepisów ustawy. Natomiast nałożenie na tych przedsiębiorców kary w innej wysokości pozostawałoby w znacznej dysproporcji do stopnia naruszenia przepisów ustawy oraz byłyby nieadekwatne do kar nałożonych na pozostałych przedsiębiorców.

Dlatego też w przypadku powyżej wskazanych przedsiębiorców, Prezes Urzędu postanowił odstąpić od nałożenia kary pieniężnej za zawarcie niedozwolonego porozumienia ograniczającego konkurencję, o jakim mowa w punkcie I sentencji tej decyzji.

Sam fakt wszczęcia i przeprowadzenia postępowania antymonopolowego w efekcie którego Prezes Urzędu stwierdził naruszenie przez tych przedsiębiorców przepisów ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów, winien odnieść w stosunku do tych przedsiębiorców pożądany skutek oraz zapobiec naruszeniu przepisów ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów w przyszłości.

Stąd też orzeczono jak w punkcie II sentencji niniejszej decyzji.

Zgodnie z art. 112 ust. 3 ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów karę pieniężną należy uiścić w terminie 14 dni od dnia uprawomocnienia się niniejszej decyzji na konto Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów: NBP o/o Warszawa Nr 51101010100078782231000000.

III. Zgodnie z art. 80 ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów, Prezes Urzędu rozstrzyga o kosztach w drodze postanowienia, które może być zamieszczone w decyzji kończącej postępowanie. W myśl art. 77 tej ustawy, jeżeli postępowanie zostało wszczęte z urzędu i w jego wyniku Prezes Urzędu stwierdził naruszenie przepisów tejże ustawy, przedsiębiorca lub związek przedsiębiorców, który dopuścił się tego naruszenia, zobowiązany jest ponieść koszty postępowania.

Niniejsze postępowanie antymonopolowe zostało wszczęte z urzędu. W jego wyniku Prezes Urzędu w punkcie I sentencji przedmiotowej decyzji stwierdził naruszenie przez przedsiębiorców będących stronami niniejszego postępowania art. 6 ust. 1 pkt 1 ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów. Kosztami niniejszego postępowania są dla Prezesa Urzędu wydatki związane z doręczaniem stronie pism w toku postępowania. W związku z powyższym Prezes Urzędu postanowił obciążyć przedsiębiorców będących stronami niniejszego postępowania kwotą kosztów w wysokości 26 PLN (słownie: dwudziestu sześciu złotych).

W związku z powyższym orzeczono jak w punkcie III sentencji.

Koszty niniejszego postępowania, przedsiębiorca, obowiązany jest wpłacić na konto Urzędu

³⁸ Wyrok SOKIK z dnia 08.11.2004r. sygn. akt XVII Ama 81/03.

Ochrony Konkurencji i Konsumentów: NBP o/o Warszawa Nr 51101010100078782231000000 w terminie 14 dni od dnia uprawomocnienia się niniejszej decyzji.

Stosownie do treści art. 81 ust. 1 ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów w związku z art. 479²⁸ § 2 Kpc – od niniejszej decyzji przysługuje odwołanie do Sądu Okręgowego w Warszawie – Sądu Ochrony Konkurencji i Konsumentów, w terminie dwutygodniowym od dnia jej doręczenia, za pośrednictwem Prezesa Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów - Delegatury Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów w Katowicach.

W przypadku jednak kwestionowania wyłącznie postanowienia o kosztach zawartego w punkcie III niniejszej decyzji, stosownie do art. 81 ust. 5 ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów oraz art. 264 § 2 k.p.a. stanowiącym, iż na postanowienie w sprawie kosztów postępowania osobie zobowiązanej służy zażalenie, w związku z art. 83 ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów oraz art. 479³² § 1 i 2 Kpc, należy wnieść zażalenie do Sądu Okręgowego w Warszawie – Sądu Ochrony Konkurencji i Konsumentów, za pośrednictwem Prezesa Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów – Delegatury Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów w Katowicach, w terminie tygodnia od dnia doręczenia niniejszej decyzji.

Maciej Fragsztajn
Dyrektor Delegatury